

Aleksandar Đuričić Ash

Marlon Monroe

ili

**Pokušaj uspostavljanja kulture
u malom gradu**

Beograd, 2009

Lica:**MERILIN**

Pravo ime Marica Marković. Glumica, 30 godina, izgleda dobro, mada je uočljivo da je malo starija od svog kolege i ljubavnika Marlona. Izgledom se trudi da imitira Marilyn Monroe. U prisustvu muškaraca (i kada god je to potrebno) ona govori umiljato i deluje naivno, inače zna da bude i drska i oštromna. Planira da po svaku cenu ode u Njujork.

MARLON

Pravo ime Marko Branković. Glumac, 25 godina. Njegov glumački uzor je Marlon Brando. Ljubomoran je i posesivan, lenj, ne trpi autoritete, vrlo impulsivan.

RADA

U gradu poznata kao Rada Bela Rada. Oko 60 godina, pričljiva radnica u pozorištu, pred penzijom. Blagajnica, ujedno i čistačica, upravnikova sekretarica, kafe kuvarica, kostimograf i sve ostalo po potrebi. Oštromna je, ali prostodušna. Govori kosovsko-resavskim dijalektom. Za sobom stalno vuče kolica sa metlama, kofama, predivom i iglama...

UPRAVNIK

Njegovo ime je Jugoslav Jovanović. Ima oko 35 godina, predstavlja se kao uspešni biznismen. Oblači se ozbiljno, tako i nastupa. Govori tiho, autoritativno. Na njemu se vidi da nikad nije podigao ništa teže od kašičice.

TOLE

Tomislav Radovanović, zvani Tole. 50 i kusur godina. Mašinski tehničar u kombinatu „Morava“. Lokani glumac amater. Izgledom podseća na detektiva Kolumba. Šuška dok priča.

JUNISA

Talentovana mlada lutka na naduvavanje iz seksi šopa, crnkinja.

Mesto i vreme dešavanja:

Dom kulture u nekom malom siromašnom gradu u provinciji početkom 2000-tih.

1.

Na sceni je nered. To je ustvari obična pozorišna scena bez neke naročite scenografije, sa ameriken platnima, nasumično postavljenim reflektorima i kulisama... Ali, na neki način to je i prostor za život, jer se tu nalazi i nešto od nameštaja/scenografije, između ostalog i jedan krevet, ne naročito moderan, metalan, sličan bolničkom. Tu spavaju glumci MARLON i MERILIN. U dnu scene je jedan toaletni sto iz glumačke garderobe, sa velikim ogledalom. Tu negde je i starinski telefon sa brojčanikom na okretanje. Na jednom panou vidno su istaknuti poster Marlon Branda i Marilyn Monro. Najbolje u prirodnoj veličini. Čuvena fotografija Marilyn, sa haljinom koji nosi vetar, iz filma *Seven Years Itch*, na primer. I još jedan televizor, starinski. Na stolici JUNISA, seksi-lutka na naduvavanje, crnkinja.

Merilin i Marlon spavaju u svom krevetu. Na scenu ulazi RADA vukući svoja kolica sa metlama i kantama. Čisti scenu metlom, podiže prašinu. Glumci se bude i kašlju. Rada strgne ćebe sa njih.

RADA: Ovo je za pranje!

Glumci se bude i negoduju.

RADA: 'Ajde, 'ajde. Lenštine. Spavate po ceo dan... 'Ajde ustajte! Budite se, 'ajde. Pogledajte kol'ki je haos ovde! Šta će onaj čovek da pomisli o nama kad dođe danas?

MERILIN: (sanjivo) Ma, koliko je to sati?

RADA: Pola jedanaes'.

MERILIN: Ujutru?

RADA: U podne!

MARLON: (budi se) Jaaoo... Pa zar morate da mašete tom metlom i da dižete prašninu u cik zore?

RADA: Cik zore!? Ja sam jutros došla na posao u osam! Sada će skoro podne!

MARLON: Zar ne vidite da sam bolestan?

RADA: Ne vidim. Šta ti je?

MARLON: Boli me glava.

RADA: Pa, sigurno da te boli glava kad si sinoć pijančio celu noć u „Grošu“. E deco moja, ne valja vam to. Noću pijete, danju spavate. A kad ćete da radite, da vas pitam?

MARLON: Nisam pijančio u „Grošu“, ja tamo nikada ne idem... Nego sam radio. Radio sam!

RADA: Radio si... Ti si radio? Gde si ti radio?

MARLON: Ovde nisam sigurno... Šta ima ovde da radim? (oblači se)

RADA: Dabome. Lako je vama. Primete platu iz opštinskog budžeta, živite ovde za džabe, ništa ne radite... boli vas čoše! Umislili ste da ste zvezde i da možete da radite šta

hoćete. Ja vam još dođem kao neka sluškinja! E, al nećete još dugo. Gotovo je! Gotovo...

MARLON: Pa, nisam ja za to kriv, gospođo! Ja ću, evo, biti najsrećniji kada budem imao nešto da radim ... u ovom pozorištu! Da glumim, stvaram! Kulturno uzdižem i sebe i druge. (namešta se pored slike Marlon Branda) Vi mislite da je moj životni san da istrunem u ovoj zabit? Da čamim ovde, godine da mi prolaze, a talenat propada, dok noću radim kao čuvar na gradilištu? Ja bih najradije ustao u zoru, pa prvo na snimanje, ceo dan, popodne proba u pozorištu, uveče predstava... Još kad bi me ubola i neka reklamna kampanja... Gde bi mi bio kraj kad bih imao toliko posla!? Je l' tako Merilin? Da zaradimo pare, da možemo bar stan da iznajmimo i živimo kao ljudi... A ne da spavamo na sceni! Jel l' tako, Merilin?

MERILIN: (sanjivo) Aha...

MARLON: (žustrije) Ne čujem te...

MERILIN: (energično) Tako je, Marlone, dragi! Tako je...

MARLON: ...Samo što od toga nema ništa! Ne u ovoj zemlji. Ovde je sve propalo i odavde treba bežati.

RADA: E, nemojte meni ništa da se žalite. Ja ovde radim četrdeset godina i ništa mi ne fali. ... Sad će da vam dođe ovaj novi, pa se njemu obratite. Gotovo je! Mene zaobiđite. Ja imam svoj posao... I bolje mi se vucite iz tog kreveta da počistim, ovo više liči na podrum nego na pozorišnu scenu!

MERILIN: Marlone dušo, hoćeš li da skokneš do pekare po doručak?

MARLON: (Radi) Je l' radi pekara?

RADA: Radi od šest jutros! (Marlon odlazi, Rada viče za njim) Vredan narod uvek ima šta da radi!

MARLON: (dovikuje u odlasku) Za budalu uvek ima nekog posla!

Rada nastavlja da čisti i gundā. Glumica ustaje. Mamurna je, očigledno je imala burnu noć, odmah iz kreveta pije neke pilule, a onda odlazi do ogledala i počinje da se šminka.

RADA: (uvređeno) Budala... Dabome – ja sam budala što vam ovde služim, što čistim i sređujem za vama. ... Ma, kada se budem jednog dana napravila blesava i digla sve četiri uvis, vi ćete da vidite. Sami za sobom da čistite, kad ste tako vredni!

MERILIN: Ja, vala, baš nešto i ne marim da se u ovoj palanci ubijem od posla, ako ne moram. Kao da će ovde neko umeti da ceni moj trud? Uostalom, mi smo ovde samo privremeno, mislim da ne moram to stalno iznova da vam objašnjavam.

RADA: Znam, znam. Dok ne skupite pare da odete u Njujork. Al ja stvarno ne znam, deco, kako vi mislite da zaradite pare ako ništa ne radite i po ceo dan spavate!?

MERILIN: Kako ništa ne radimo? Ja sam celu noć radila.

RADA: I ti si radila? A, je li, molim te, gde si ti radila?

MERILIN: U „Grošu“.

RADA: Pijančila u onoj birtiji preko puta...

MERILIN: Zabavljala goste! Pa, neko mora i to da radi. Mislim, pošteno su me platili.

RADA: Platili su te? Pa, ovo nema nigde! Samo u ovoj zemlji se ljudima plaća da jedu, piju i lumpuju.

MERILIN: (nadmerno) Normalno da moram nešto i da popijem... Kako mislite da zabavim ljude i napravim atmosferu, ako celo večer pijem sokiće?

RADA: Što meni neko ne plaća da jedem i pijem po kafanama?! Pa, ja mogu da pojedem duplo više od tebe. Ma tri puta više, i da popijem... Kad bi mi neko to platio, ja bi se čas obogatila.

MERILIN: Ali, vi niste glumica! Vi niste poznata javna ličnost u ovom gradu.

RADA: To da nisam javna, to je tačno! A da li sam poznata, uzmi pa se malo raspitaj... Pa mene, bre, zna cela čaršija, uzduž i popreko! Samo pitaj za Radu Belu Radu! Zna me svaka tezga na pijaci – pitajte za mene kod Pere pekara, kod Dace frizerke, kod Joce apotekara, kod doktorke Bose, kod Brane krojača... Samo pitajte za Radu, bre, na svakom ćošku, pa ćeš da vidiš. Svi me znaju! Eh... Ja sam nekada, u dobra stara vremena kad se davao Festival mladosti, celoj varoši čuvala ulaznice za program.

MERILIN: Kad se davalo... šta?

RADA: Festival mladosti! Nisi ti baš tako mlada da se ne sećaš Festivala mladosti... za rođendan druga Tita.

MERILIN: Sačuvaj bože...

RADA: Samo me zaustave na ulici i viču: „Rado, dve za otvaranje! Rado, tri u prvom redu! Rado, jednu za finale!“ ... Ovo je mali grad. Ne moraš da budeš *glumica*, da bi te svi znali. Al mene opet niko ne plaća da se uvučem u minić, da izbacim sise i da orgijam po bircuzima do jutra! (nastavi da čisti nervozno) Sramota.

MERILIN: Nije to bila nikakva orgija, nego rođendan.

RADA: Čiji rođendan?

MERILIN: (sa smeškom na licu) Žiletov.

RADA: Koji Žile?

MERILIN: Kako, koji Žile? Žile, naš predsednik opštine...

RADA: Žika Komunist?! Jao, nije ga sramota, nabio šezdeset godina u dupe i slavi rođendan po kafanama.

MERILIN: E, šezdeset... Nema on šezdeset godina, nego četrdeset i pet.

RADA: Aha. To može tebe da laže! Pazi sad, sad ću da ti kažem kol'ko godina Žika ima. Ovako. On ti je generacija sa mojom jetrvom Persom, ona je mlađa tri godine...

znači pet, šest... a moj dever ti je dve godine mlađi od mog Vase, znači... Žika ti sad puni... Pedeset i osam, okruglo. Nije, čekaj! Sлагala sam te! On je ponavljao treći razred! Pedeset i devet!

MERILIN: Ma nemoguće, jeste li vi njega videli?

RADA: Jok ti si, gledam ga svaki dan! Nego otis'o jednom na nedelju dana u Beograd zbrčkan k'o ova moja krpa, a vratio se deset godina mlađi, ko zna šta je radio, zatezao lice sigurno...

MERILIN: Dobro, dobro... Uostalom, nije ni bitno koliko godina neko ima. (govori sebi u ogledalu) Bitno je kako se oseća i kako izgleda.

RADA: E-he, i ja bih izgledala kao devojka da sam celog života sedela u kancelariji i udarala pečate... Da sam se držala samo za šminku i puder, a ne za metlu.

MERILIN: Pa, ko vam je kriv kad ste nekvalifikovani! Što niste završili neku školu, fakultet...?

RADA: Nije ni Žika Komunista završio fakultet, pa eno ga – predsednik opštine. Ne treba meni taj tvoj fakultet. Ja sam za tebe i doktor i magistar!

MERILIN: Pa kad ste toliko pametni i popularni, zašto onda ne nađete neki bolji posao?

RADA: Šta će meni bolji posao sad pred pemzijom? ... Slušaj ti mala, nemoj ti sa mnom da se raspravljaš! Ako hoćeš baš da znaš, ja sam nekad na blagajni mlatila bolje pare nego što ćeš ti u životu da vidiš! E, kad se samo setim... Dolaze Dragan Nikolić i Milena Dravić na Festival mladosti! Ovoliki plakat tamo preko puta na „Grošu“! Ceo grad priča samo o tome... Ma, karte još nisu bile ni odštampane, a ja sam ih već sve prodala po troduploj ceni!

MERILIN: (ironično) Pa vi biste onda mogli da budete mešetar!

RADA: Mogla bih ja i direktor da budem, ali me to ne zanima. Sad je to gotovo... Gotovo je! Ja ću još malo da vučem ovu metlu i da dižem prašinu, pa odoh u pemziju, da se odmorim i od vas i od vaše kulture! A da vidim šta ćete vi da radite sa ovim novim!

MERILIN: Ma, kojim novim?

RADA: Novim upravnikom! Gotovo je. Privatizovani smo.

MERILIN: Svašta.

RADA: Svašta, ne-svašta, konačno je i ova kuća dobila gazdu.

Rada čisti, Merilin se šminka. Razmišlja.

MERILIN: A, je l' te, da vas pitam nešto. Taj novi...

RADA: Upravnik?

MERILIN: Pa, da. Taj privatnik. On je pun para, reklo bi se?

RADA: Pun, k'o brod!

MERILIN: On nije odavde?

RADA: Nije. Mada i jeste... Sad ću da ti kažem. Otac i mati mu bili nadničari, odavde sa *Kukuruzišta*. Bili su goli i bos, ja sam tada bila devojka, sećam se. Nije imao pas za šta da ih ujede. Ali, snašli se i otišli u Francusku. Pobjegli na vreme. Sad čujem da se taj njihov sin vratio, pun para. Kupio nas, sa sve dugovima za struju i vodu.

MERILIN: Ali kako je mogao da kupi gradsko pozorište? Ne sećam se da smo mi bili na prodaju?

RADA: Može, može, Žika mu to sredio preko veze, oni su u nekom pobratimstvu po tetki. Gledam ga juče na TV Morava, kaže, koreni ga zovu u otadžbinu... Al', znam ja šta njega vuče ovamo. Pare! Hoće sad ovde da iskoristi ovu privatizaciju, bud-zašta da pokupuje imovinu, da i ovde profitira.

MERILIN: Pa, dobro. I mi ćemo valjda da imamo nekakve koristi od toga.

RADA: Imaćete koristi tako što ćete da ustajete u zoru, kao sav normalan svet! Da i vas neko dovede u red.

MERILIN: A koliko godina ima taj...?

RADA: Otkud znam koliko godina ima.

MERILIN: Otprilike...

RADA: Mlađi je od Žike Komuniste, ako to pitaš. I nije oženjen!

Merilin se osmehne i nastavi se ulepšavanjem. Vraća se Marlon sa hranom.

RADA: Da iznesete ovo đubre sa scene i da donesete onaj sto ovde, kad čovek dođe da imate gde da sednete da razgovarate.

MARLON: Zar nema svoju direktorsku kancelariju?

RADA: Nema. Tamo opština drži zaplenjenu robu sa buvljaka. Dok to ne odnesu, moraće da zaseda ovde, na sceni.

MERILIN: U našoj spavaćoj sobi? Svašta!

Rada odlazi. Marlon i Merilin ostaju sami, ponašaju se opušteno, kao kod kuće. Doručkuju. Marlon uključuje TV.

MARLON: Znači, novi upravnik...

MERILIN: Aham... Neki inostrani... Pun para... Nego, kako je bilo sinoć na gradilištu, dragi?

MARLON: Pih... Kao i uvek. Dosadno. Ovaj grad je postao toliko jebeno letargičan, da čak više niko i ne pokušava da krade. ... Sinoć sam se pretvarao kao da su gradilište napala dva naoružana maskirana razbojnika.

MERILIN: Zar opet?

MARLON: Ne, prošli put su bili narkomani.

MERILIN: Mislim, opet si glumio napad na objekat.

MARLON: Jebi ga, morao sam. Daće mi otkaz ako shvate da im nisam potreban. Jurio sam ih po celom gradilištu! Uz stepenište, kroz mračne hodnike. Čujem ih... Šapuću! Dogovaraju se pičke šta će da ukradu. Šunjam se, pratim ih... Konačno, uhvatim ih na verandi kako pokušavaju da pobjegnu sa kutijom eksera! Bang, bang!

MERILIN: Nisi ih valjda upucao, dušo?

MARLON: Nisam. Pobjegli su niz skelu.

MERILIN: A ekseri?

MARLON: Prosuli se sa trećeg sprata svuda po zemlji.

MERILIN: Dobro je, uspeo si da ih sačuvaš.

MARLON: Da. Uspeo sam. Gazda je bio zadovoljan. Pohvalio me je što sam rizikovao svoj život u odbrani objekta.

MERILIN: To vrlo hrabro od tebe, mili.

MARLON: Hvala ti.

MERILIN: Čuvaj mi se, dušo.

Ljube se.

MARLON: A ti? Kako je bilo u „Grošu“?

MERILIN: (nemarno) Ok.

MARLON: Samo ok?

MERILIN: Bilo je dobro.

MARLON: Jesi li zaradila nešto?

MERILIN: Jesam. Žile je pravio rođendansko slavlje. Bio je široke ruke.

MARLON: Je l' te pipao?

MERILIN: Dušo, smiri se...

MARLON: (ponovi žustrije) Je l' te pipao?!

MERLIN: Naravno da nije.

MARLON: (vrlo ljubomorno) Ako te neko bude pipao... Samo da čujem, ima ruke da mu odsečem!

MERILIN: Dragi, nemoj da se uzbuđuješ, niko me nije pipao. Samo sam mu otpevala nekoliko pesmica za rođendan...

MARLON: Kakvih pesmica?

MERILIN: Rođendanskih.

Merilin peva „Happy Birthday“ imitirajući Marilyn Monroe dok je pevala Kenediju.

*Happy Birthday to you,
Srećan rođendan tebi,
Srećan rođendan,
gospodine predsedniče!
Srećan rođendan tebi!*

MARLON: Jebi ga, nisi morala baš toliko da se uvijaš pred njim. Ipak on nije Kenedi.

MERILIN: Nije, ali ima para koliko i američki predsednik!

MARLON: I šta si posle radila?

MERILIN: Posle... Posle sam sedela sa Cecom konobaricom i tako... Uglavnom se smarala. Ali, mili, šta je tebi? (priđe mu i mazi ga) Šta te spopalo? Nemoj da si takav. Ti znaš da ja to radim samo zbog nas, da bismo jednom konačno pobjegli odavde. Glumim! Isto kao i ti. Ti glumiš superheroja na gradilištu, ja glumim... (zamisli se) ...kabare!

MARLON: (ustane nervozno) Mrzim ovaj posao.

MERILIN: Čini ti se.

MARLON: Ne čini mi se... Mrzim ga. Ponekad mi dođe da odustanem od svega i počnem sve iz početka.

MERILIN: Pa i hoćemo, počecemo sve iz početka... U Njujorku...

MARLON: Ne. Ponekad razmišljam o tome da napustim sve ovo...

MERILIN: Šta da napustiš?

MARLON: Sve... Glumu, umetnost, sva ta sranja.

MERILIN: Ali mi ne umemo ništa drugo da radimo, mili.

MARLON: Naučićemo. Ne želim da se ti zbog nas potucaš po birtijama zabavljajući matorce...

MERILIN: To uopšte nije tako loše kao što tebi izgleda. I to je na neki način šoubiznis. Dobro mi je krenulo. Ako ovako nastavim, imaćemo novac za put za nekoliko meseci. Evo, čuo si, sada imamo novog upravnika. Možda će on uspeti da uradi nešto za kulturu ovog grada. On je, ipak, svetski čovek.

MARLON: Nešto nemam dobar predosećaj u vezi njega.

MERILIN: Slušaj. On je Francuz. I bogat je. Ako mu se dopadnemo, mogao bi da nas probije najpre do Pariza, a onda... Onda je ceo svet naš!

MARLON: Ali mi ne znamo ni reči francuskog!

MERILIN: Pa šta! Naučićemo. Zar je to toliko teško? Uostalom, uvek možemo da glumimo na srpskom za našu dijasporu.

MARLON: Uh, tu ako se ne proslavimo...

MERILIN: Svejedno. Treba da iskoristimo ovu priliku. Ti samo budi dobar i pokaži se u najboljem svetlu i videćeš da će sve biti u redu. Ti si zvezda, dušo! (ohrabruje ga) Ti si talentovan! Ti si lep! Ti si Marlon Brando dvadeset prvog veka! Zar ne?

MARLON: Aham...

MERILIN: I uskoro ćemo zajedno vladati Brodvejem!

MARLON: Da, da... Uskoro!

MERILIN: Da! Ti i ja! Marlon i Merilin! Mi to možemo! Reci da možemo!

MARLON: Možemo!

MERILIN: Brodvej! Njujork!

MARLON: Njujork!

MERILIN: Hajdemo još jednom... (pevuši melodiju) Pam-pam, para-ram! Pam-pam, para-ram...

Počinje muzika. Izvode u duetu temu iz filma „New York, New York!“

*Start spreading the news, I'm leaving today
I want to be a part of it - New York, New York
These vagabond shoes are longing to stray
and step a round of heart of it - New York, New York*

*I want to wake up in that city, that doesn't sleep,
to find I'm king of the hill - top of the heap*

*My little town blues, are melting away
I'll make a brand new start of it - in old New York
If I can make it there, I'll make it anywhere
It's up to you - New York, New York*

U trenutku kada završe na scenu uleti Rada.

RADA: Ide!!!

I brzo ode sa scene. Marlon i Merilin počinju brzo da raspremaju scenu. Postavljaju sto na sred scene i stolice oko njega. Naprave nekakvu kancelarijsku atmosferu. Spremni su da dočekaju novog

upravnika. Taman kada sve završe na sceni se pojavljuje UPRAVNIK u klasičnom odelu sa kravatom i akt-tašnom. Rada ga prati, ponaša se snishodljivo. Merilin i Marlon stanu mirno po strani.

UPRAVNIK: Šta je ovo?

RADA: To je naša scena, gospodine upravniče. Vidite, malo je zapuštena, ali može lako da se sredi. Uopšte nije loša.

Upravnik zagleda scenu. Merlin diskretno koketira sa njim. Marlon je ozbiljan, možda čak i namrgođen. Gleda ih oboje sumnjičavo. Upravnik se zagleda u slike Marilyn Monroe i Marlon Branda. Potom u Marlona i Merilin, pa mu se pogled zaustavi na krevetu.

UPRAVNIK: Vi ste ovde igrali nešto nedavno?

MARLON: Ne bi se reklo. To je naš krevet. Mi tu spavamo.

UPRAVNIK: Ovde spavate? Na sceni?

MERILIN: (umiljato) Da... Znete, mi još nemamo rešeno stambeno pitanje. Oh, još pre godinu dana smo predali zahtev da nam opština dodeli stan, ali oni nam nisu dali ništa, samo su nam dodelili ovaj prostor...

UPRAVNIK: Da... A ovo je, pretpostavljam, vaša trpezarija. (pokazuje na sto).

MARLON: Ne, to je vaša kancelarija.

RADA: (upada u razgovor) Znete kako, ima ovde i jedna kancelarija, lepa, sa kožnom foteljom, ali opština koristi tu direktorsku kancelariju kao magacin za neku zaplenjenu robu... A ovaj sto je čist, nov sto, niko ga nije koristio. (briše sto rukavom) Fin sto...

UPRAVNIK: Imate li ključ od te kancelarije?... ili već tog magacina?

RADA: Ima ključ, tu je negde valjda, zaturio se... Mogu da pitam Žiku...

UPRAVNIK: Da mi pronađete taj ključ. Ovo je sve sada moje, i ne može opština da koristi moje prostorije za svoje potrebe.

RADA: Hoću, hoću.

Upravnik seda za sto. Pokaže glumcima da sednu i oni mu se pridruže za stolom. Rada uzme neku malu stolicu (koju stalno nosi na svojim kolicima) i sedne sa strane, podalje od njih. Dok oni razgovaraju, ona izvadi predivo i počinje da štrika.

UPRAVNIK: Dobro, prvo da se upoznamo. Ja sam Jugoslav Jovanović i kao što ste verovatno već čuli, biću vaš novi upravnik. Molim vas prvo da mi se predstavite ukratko, ime prezime, zanimanje.

Pogleda u Merilin. Ona odjednom postaje naročito umiljata i šarmanтна. Glumi povređenu nesrećnu devojčicu, uvek govori „gospodine upravniče“ vrlo provokativno, mazno i nevino, trepće, smeška se.

MERILIN: Marica Marković, diplomirana glumica. U ovom malom i dosadnom gradu ljudi više vole da me zovu Merilin. Drago mi je, gospodine upravniče.

UPRAVNIK: Merilin. Lepo... (osmehne se, pa se okrene ka Marlonu) A vi ste, pretpostavljam, Marlon Brando?

MARLON: Upravo. (Kiselo se nasmeje) Marko Branković, glumac.

UPRAVNIK: Marlon Brando i Merilin Monro. Lepota. (lista neke papire) I gomila neplaćenih računa. ... Repertoar?

MERILIN: Izvinite?

UPRAVNIK: Repertoar. Imate li neki repertoar?

Merilin i Marlon se gledaju između sebe zbunjeno.

UPRAVNIK: Znači, nemate.

MARLON: Nemamo repertoar zato što nemamo ni pozorište. Nemamo budžet, nemamo nikakve uslove... A nemamo ni publiku!

UPRAVNIK: A šta imate? Samo imena?

MERILIN: Gospodine upravniče, nemojte tako – imamo talenat i energiju. Imamo volju da radimo. A sada, pošto smo dobili i vas, mislim da imamo sve što nam je potrebno.

UPRAVNIK: (gleda papire) Mislim da će nam u ovom slučaju trebati malo više od volje i energije... Ali dobro. ... Ne bih se prihvatao ovog posla da smatram da je to nemoguće. Neka pozorišta su bila u gorem stanju od ovog, pa su se izvukla. Ovako: (nakašlje se i započne najverovatnije ranije pripremljen govor) Moja vizija je da od ove ruine napravim hram kulture, svakako, ali i izvor prihoda, za sve nas. Mesto na kome će se okupljati i stari i mladi, građani i seljaci, i gde će svi oni, naravno, trošiti svoj novac.

MARLON: (prekine ga) Mogu odmah da vam kažem da ste se tu malo zajebali, znate.

MERILIN: (prekora ga) Marlone!

MARLON: Da ste rekli da imate nameru da opljačkate državu - pa i da se nadamo nečemu, ovako... Ovde niko ne daje ni pet para na kulturu.

UPRAVNIK: Zaista? A da li ste se zapitali da je to možda zato što im niko nije ponudio ono što bi njih zanimalo?

Marlon i Merilin odmahuju rukama i negoduju.

UPRAVNIK: Treba ispitati tržište i videti šta ljudi ovde vole. Očekujem vašu veliku pomoć u tome. Vi, pretpostavljam, poznajete lokalno stanovništvo?

MARLON: Sve što mi uspeli da saznamo o lokalnom stanovništvu, to je šta oni NE vole.

UPRAVNIK: Kako to mislite?

MARLON: Zar vi stvarno mislite da smo mi ovde samo na vas čekali da počnemo da se bavimo kulturom? Imali smo mi i ranije ideju da od ove kuće napravimo „hram

kulture“ u kome bismo mogli da zgrčemo pare, ali smo na kraju dobili samo socijalnu pomoć!

UPRAVNIK: Je l' tako? Ispričajte mi onda, molim vas, šta ste to ovde radili do sada i kakve ste probleme imali.

MERILIN: (Marlonu) Pusti mene! Ja ću da vam kažem, gospodine upravniče. Vidite, mi smo ovde došli iz Beograda pre dve godine. Bio je raspisan konkurs za dramske umetnike sa idejom da se oformi glumački ansambl i postavi neki repertoar. Sve je zvučalo kao dobra šansa za početak karijere. Neću da trošim vaše dragoceno vreme pričajući vam o tome kako smo kolega i ja primljeni u veoma jakoj i nelojalnoj konkurenciji lokalnih amatera... U svakom slučaju, čim smo stupili na posao, ispostavilo se da je sve to oko našeg angažovanja i oživljavanja kulturnog života u ovoj palanci bila čista predizborna kampanja! Međutim, ovi što su se zalagali za oživljavanje kulture - ti su, naravno, izgubili. Pobili su ovi što su obećali da će uvesti kablovsku televiziju. Ali, mi se nismo predavali, gospodine upravniče. Tek posle dva meseca pregovaranja sa novom lokalnom vlašću izmolili smo neki sitan novac od opštine da postavimo jednu predstavu.

MARLON: Tričavih soma evra! Za celu predstavu.

MERILIN: Ja ne znam šta su oni zamišljali da mi postavimo sa tom sićom?! „Vaginine monologe“? Odlučili smo da igramo „Tramvaj zvani želja“. „Tramvaj zvani želja“, čoveče, hej! Tenesi Vilijamsa! Vrh! Toliko smo se trudili, radili i danju i noću, gospodine upravniče, pa da ste samo to videli. Sveli smo troškove na minimum. Budući da smo morali sve sami da odradimo, namučili smo se glumeći po više likova odjednom... Ponekad čak i u isto vreme! Trebalo je to da vidite. Genijalno! (govori nadahnuto) Stela koja se u sledećem trenutku pretvara u Blanš. Pa iz Blanš u Stelu, iz prezira u ljubav, iz žudnje u strepnju... A da vam ne pričam tek kako je Marlon u jednoj sceni odigrao Stenlija Kovalskog, pa onda Miča u drugoj.

UPRAVNIK: Pretpostavljam da bi to bio izazov čak i za Marlon Branda.

MERILIN: Naravno! Junisu smo jedino kupili u seksi-šopu. (pokazuje prema seksi-lutki crnkinji) Sve ostale smo mi sami glumili. (govori nadahnuto i erotično) Sve je bilo nabijeno emocijama i energijom koja pršti na sve strane i preliva se preko naših izmučenih i oznojenih tela koja pulsiraju u ritmu klaparanja tramvaja koji juri ulicama američkog juga. I sad se naježim kada se setim toga... I šta smo dobili na kraju? Ništa!

UPRAVNIK: To mora da je zbog toga što ovde nema tramvaja.

MARLON: (nervozno) Ne, nego je to zbog toga što ovde niko nije ni čuo za Tenesi Vilijamsa, a i za kulturu im se jebe baš...

MERILIN: Marlone!

RADA: (umeša se ne prekidajući svoj vez) Ja sam odmah govorila da tog vašeg Tanasija neće niko da gleda, al niko nije hteo da me sluša...

MERILIN: Meni nije jasno zašto tehničko osoblje prisustvuje sednici umetničkog veća?!

RADA: Uh, al' mi je veće...

UPRAVNIK: Neka ostane gospođa.

RADA: Ma, nemam ja vremena da sedim ovde sa vama i mlatim praznu slamu, mene čeka pos'o. Dok vi zasedate ovde, neko treba da počisti onaj krš i lom ispred zgrade što su napravili ovi iz „Groša“ jutros. Kao da su na ulici pravili lumperaj, a ne u kafani, sačuvaj me bože...

Marlon upitno pogleda Merilin, ona sleže ramenima.

UPRAVNIK: Dobro, da li je to bilo sve što ste pokušavali da uradite na ovoj sceni?

MARLON: Jeste.

MERILIN: Nije! Naravno da nije! Gospodine upravniče, ja sam lično, u najtežim uslovima, pokušala da na ovoj sceni postavim jedan brodvejski šou!

UPRAVNIK: Je li? Zanimljivo... I šta se dogodilo sa Brodvejem?

MERILIN: Htela sam da iskoristim svoj talenat za igranje i pevanje, pa sam počela da spremam „Muškarci više vole plavuše“. Međutim, kada su me ovi seljaci videli na jednoj probi, skinuli su me sa scene i odneli u „Groš“ da tamo pevam i igram.

UPRAVNIK: Šta je „Groš“?

MERILIN: To je ovaj restoran prekoputa na čijoj sceni povremeno nastupam sa svojim kabaretskim tačkama... Znete... od nečeg mora da se živi...

UPRAVNIK: Kabare? Ovde? Nisam to očekivao...

MARLON: Ma, kakav kabare, kakva scena, molim vas, to je jedna raspala birtija... Odvešću vas jednom na rakiju u taj „kabare“ da vidite kako se Merilin penje po kafanskim stolovima...

MERILIN: (najoštrije) Marlone!!!

MARLON: Šta je?!?!?

Upravnik ih posmatra. Merilin se samo osmehne.

Na scenu izlazi Tole. Obučen je skromno, ali se vidi da se dugo pripremao i sređivao za ovaj sastanak. Uleće užurbano, sa sobom nosi fasciklu sa papirima koji mu se rasipaju. Na licu stalno ima veliki optimistični osmeh. Marlon i Merlin su šokirani.

TOLE: Ja se izvinjavam što kasnim na sednicu umetničkog veća, gospodine novi upravniče. Celu noć sam prekucavao ovaj tekst na pisačkoj mašini. Sve se mislim – ipak nije red da novi upravnik čita rukopis, jel tako? Jurio sam sinoć celu noć da nađem mastilo, da nakvasim traku na pisačkoj mašini, al nisam našao nigde. Eto, možda je malo bledunjavo ispalo, osušila se traka, pa sam vam za svaki slučaj doneo i rukopis, ako se nešto ne razaznaje. Vidite, tu sam obeležio koja strana kucanog materijala odgovara kojoj strani rukopisa... To vam je broj u zagradi... Razumete?... Osušila se traka. Samo vi nastavite gde ste stali, nemojte da vas ja prekidam....

Sedne, zaume mesto.

UPRAVNIK: Ko ste vi?

MARLON I
MERILIN: (u glas) Tole!!!

TOLE: Tomislav Radovanović, zvani Tole. Mašinski tehničar u kombinatu „Morava“. Drago mi je, gospodine novi upravniče, izuzetno mi je drago.

MERILIN: (značajno) Glumac amater!

TOLE: Jeste. Glumac amater sa velikim iskustvom!

UPRAVNIK: Gospodine Radovanoviću...

TOLE: Tole. Slobodno me zovi Tole, sine.... ovaj, gospodine novi upravniče.

UPRAVNIK: Tole... Jeste li vi član glumačkog ansambla?

TOLE: Kako da nisam, upravniče, kako da nisam!

MERILIN: Naravno da nije!

UPRAVNIK: Jeste ili niste?

TOLE: Pa i jesam i nisam. To zavisi od toga kako čovek gleda na te formalne stvari. Ja sam pod pokroviteljstvom mesnog kulturnog društva odigrao tačno trideset i sedam izvođenja na dvanaest festivala u svih šest republika SFRJ, u ukupno četiri različite predstave od kojih je jedna i „Izbiračica“ Koste Trifkovića, za koju sam dobio i plaketu festivala u Donjoj Pećnici 1974.

UPRAVNIK: Znači, jeste član ansambla?

MERILIN: Nije!

TOLE: Zvanično, nisam.

Na scenu ulazi Rada. Kad ugleda Toleta iznenadi se i obraduje.

RADA: Tole!!!

TOLE: Rado! Rado, Bela Rado!

Izgrle se, izljube se srdačno.

RADA: Pa, otkud, bre, ti, Tole! Nema te da svraćaš, da pomisli neko da si umro, nedajbože! Pu pu... (pljucka) Tole, Tole... Vidi kako si se doterao, teško meni...

TOLE: Eeeh, nema me, nema me, al se pojavim kad treba.

RADA: Pojaviš se kad nanjušiš pare!

TOLE: Eh, sad, pare... Ma vidi ti nju! Devojka! Podmladila se! Još malo pa ćemo da te udajemo, Rado.

RADA: (postidiđeno, doteruje haljinu i kosu...) Beži, bre, Tole, šta pričaš, vidi kakva sam, ni na šta ne ličim... Ćuti...

TOLE: Ma kakvi, eeeh, kad se samo setim! Evo, kao da te i sad gledam, ovako... Kosa boje zrelog kestena u jesen, sija, talasasta, preliiva se ovako, pa ovako... (mlatara rukom oko glave) A ti na sceni u rezedo haljini... festival mladosti... recituješ Branka Ćopića! Ha? Jel bilo tako?

RADA: Bilo...

TOLE: „Bolna leži omladinka Mara, sa starom se majkom razgovara...”

TOLE I
RADA: "Mila majko, budi me u zoru, primakni me našem prozoru..." Hahaha!

RADA: Jao, gde si se toga setio!

TOLE: Eeee, to su bila vremena...

RADA: Eeee...

UPRAVNIK: Molim vas, hoće li neko da mi objasni šta se ovde dešava?

RADA: Tole je naš glumac, on je na ovoj sceni mnoge predstave odigrao. A glumio je i Tošicu u „Izbiračici“, to si igralo celog leta, obišli smo Jugoslaviju sa tom predstavom, nema festivala na kome nismo bili, a Tole je dobio i plaketu u...

MERILIN: ... u Donjoj Pećnici. Znamo!

TOLE: Jeste, jeste, tako je bilo.. Ali ovde sam sada drugim povodom. Ćuo sam da je novi upravnik čovek svetskoga glasa i sofisticiranog ukusa. Eto, kažem baš onomad Žiki predsedniku: baš mi je drago! Trebalo nam je to, Rado, da dođe neko nov, neko pun energije i novih ideja, mlada sveža krv, da se pokrenu investicije u kulturi, da se uloži kapital, a uz pomoć lokalne samouprave i uz podršku sindikata, da se oživi kultura...

RADA: Pa, jeste...

TOLE: Narod ovde ima ideje! Ima i volju, a i pare mogu da se nađu, pare nisu problem, ali nema ko ideje da sprovede u delo. Treba nam organizacija, struktura! Forma! A sadržina je već tu. Ako razumete šta hoću da kažem... (svi ga gledaju bleđo) Evo ja sam doneo ovde sve na papiru, da vidite, ceo projekat, od ideje do realizacije. Malo je bleđunjavao, jer se traka osušila, a nisam imao gde da nađem mastilo, ali ima i u rukopisu, sve se lepo vidi... Evo...

RADA: Pa što nisi rekao, ima nova traka kod mene tamo u fijoci...

UPRAVNIK: Šta je ovo? Nemam sada vremena za projekte, vidite da sam na sastanku.

TOLE: Vidim! Vidim. Ne morate to sada da čitate, posle kod kuće, kad budete imali vremena. Sednete polako, skuvate kaficu, opustite se, jednu rakijicu ili viski, šta ko voli, ušuškate se u fotelju neku, i polako samo prelistate, to brzo ide... pa ćemo posle da razgovaramo u četiri oka.

UPRAVNIK: Ne znam kada ću imati vremena da pročitam, možda je bolje bilo da ste mi najpre poslali sinopsis, vaš CV i autorsku eksplikaciju, ali dobro...

TOLE: Ma, sve ću ja da napišem, samo vi pročitajte... Ja sam već pisao upravnom odboru kombinata... Al neću sad sa time da vas opterećujem. Nego da se mi vidimo sutra, prekosutra? Do tada koliko pročitate - pročitali ste. Nije bitno, samo da razmotrimo, pa ćemo da nastavimo dalje...

UPRAVNIK: U redu, dođite... šta znam... za nedelju dana. Do tada će valjda proraditi moja kancelarija, pa ću moći da vas primim tamo.

TOLE: Odlično! U kancelariji! To! Za nedelju dana, u redu. To je malo duži rok, može da utiče na budućnost celog projekta, ali s obzirom na okolnosti i situaciju, ja imam razumevanja. Drago mi je da smo se upoznali, gospodine novi upravniče... (rukuju se) Deco, pozdravlja vas čika-Tole, radite vredno, vežbajte, vežbajte. Znae kako je rekao jedan moj kolega, bog da mu dušu prosti, „Rad je stvorio čoveka, vežba glumca!“. Vidimo se uskoro, deco. Doviđenja.

MERILIN
i MARLON: (zbunjeno, smoreno) Doviđenja...

RADA: Čekaj, Tole, idem i ja. Da ti dam onu traku i da ti pokažem što sam poređala kolekciju plaketa i pohvalnica u holu. Ima i ona tvoja. Da vidiš...

Odlaze Rada i Tole, ostaju Merilin, Marlon i upravnik.

MERILIN: Sada vam je jasno, gospodine upravniče, zašto je kultura u ovom gradu na tako niskom nivou!

MARLON: Amaterizam.

MERILIN: Potpuni amaterizam, gospodine upravniče, potpuni! Ali sada, pošto ste vi tu, vi ćete nesumnjivo odvojiti žito od kukolja, kulturu od kiča... ako razumete na šta mislim, gospodine upravniče...

UPRAVNIK: Da... Mada, siguran sam da se moralo biti prilično profesionalan neradnik da se pozorište ovako zapusti. Bilo kako bilo, ipak, moraćemo nekako da privučemo ljude sceni. Skratiću, sada više nemam vremena, moram da se pozabavim nekom papirologijom. Vama ostavljam da smislite neki projekat, neku predstavu, šou, bilo šta. Ja neću mnogo da se mešam u izbor repertoara, za sada. U svakom slučaju, ovaj put zaobiđite Tenesi Vilijamsa i Brodvejske spektakle. Za nekoliko dana hoću da vidim pilot projekat. Ako mi se dopadne, dobićete novac da nastavite sa radom i postavite celovečernji program. Što se marketinga i produkcije tiče, to je moj posao. Ima li nekih pitanja?

MARLON: Hoćemo li da dobijemo neki avans?

UPRAVNIK: Ne. Sledeće pitanje?

Merilin i Marlon se učute.

UPRAVNIK: Dobro, pošto više nema pitanja - to bi bilo to. Za nekoliko dana vi meni projekat - ja vama novac. Nadam se da ćemo lepo sarađivati. ... Ovaj sastanak je završen.

Marlon ustane od stola nezadovoljan i iznerviran. Odjednom, mrtav hladan, počne da se skida ispred njih. Upravnik ga gleda zbunjeno. Kad ostane samo u boksericama, Marlon ode i legne u krevet. Pokušava da spava. Upravnik se pravi da se ništa nije dogodilo, lista papire na stolu i piše nešto. Merilin nalakćena na sto posmatra sa interesovanjem šta upravnik radi.

MARLON: Ako možete da ne šušcate tim papirima, pokušavam da spavam.

UPRAVNIK: Morate li baš ovde da spavate?

MARLON: Moram. Ovo je moja spavaća soba. Morate li vi ovde da šušcate papirima?

UPRAVNIK: Moram. Ovo je moja kancelarija.

Marlon besno skače iz kreveta i odlazi sa scene urlajući.

MARLON: Rado! Rado!!! Jeste li našli te jebene ključeve?

RADA(off): Nisam još, ne znam gde su se zaturili, đavo ih zaturio...

Čuje se Marlon kako reži, a zatim tresak razvaljivanja vrata. Marlon se vraća sav zadihan.

MARLON: Otključana vam je kancelarija.

UPRAVNIK: Hvala.

Marlon se vrati u krevet. Upravnik pokupi papire i svoju tašnu i krene. Zastane na izlazu.

UPRAVNIK: Gospođice Marković...

MERILIN: Merilin, molim vas.

UPRAVNIK: Merilin. Dođite u moju kancelariju.

Merilin mu se osmehne i klimne glavom.

MERILIN: Za minut.

Čim upravnik ode, ona priđe Marlonu.

MERILIN: Marlone, zašto se tako ponašaš?

Marlon se samo okrene na drugu stranu.

MERILIN: Dušo... Zašto si takav? Time ništa nećemo postići... Ni meni se taj čovek ne dopada, ali ipak – on je upravnik, i od njega zavisi naša budućnost.

MARLON: (skoči iz kreveta) Video sam kako ti se ne dopada! Zamalo mu nisi sela u krilo! (imitira njen glas) „Gospodine upravniče, samo smo vas čekali, vaše dragoceno vreme, gospodine upravniče, ah, ah...” Bolje da si odmah pala na kolena i popušila mu, pa da završite sa tim!

MERILIN: Tiše, čuće te!

MARLON: Boli me kurac, nek me čuje! Šta on zamišlja, da ću ja da mu budem rob?! Da treba svi da mu se klanjamo zato što ima pare!? Merilin, ja ne padam na kolena! Ni pred kim!

MERILIN: Ali, mili... (krene ka njemu)

MARLON: (odgurne je) Beži od mene! Čeka te „gospodin upravnik.“

Merilin odlazi.

2.

Ista scena, nekoliko dana kasnije. Kasna noć/rano jutro, pred svitanje. Dolazi Merilin, pijana, drogirana, umorna... Iz nedara vadi novac, oprezno, da je niko ne vidi, i broji ga. Ima ga dosta i ona je zadovoljna. Sakriva novac na tajno mesto: seksi-lutki Junisi ispod suknje, u vaginu. Vraća se, gleda neke novine, nasmeje se ironično nečemu što je videla i baci ih u stranu.

Zvoni telefon. Merilin se dotetura do njega.

MERILIN: Halo. ... Žile! (osmehne se, promeni glas, postane umiljata) Da, stigla sam. Evo, sada sam ušla. ... Nije tu, još je na gradilištu... Šta sam zaboravila? Gaćice?! (ispipa se ispod haljine i zaprepasti se. Za sebe) Jao bože! (lupi se po čelu, pa nastavi sa Žiletom) Maco, nemoj žena to da ti nađe... Hahaha! Pa skinu ih sa glave, maco... Da, bio si dobar... Šta da ti kažem? Mačoru?!... Mačorčino! ... Rrrr... (prevrne očima, ali nastavi umiljato) Ma, bilo mi je super... Ne... Nema veze mili, drugi put će biti bolje. (pali cigaretu) Šta da čujem? Aha, hahaha! ...

Merilin sluša pesmu preko telefona, pevuši melodiju iz filma *Some Like It Hot - I Wanna be Loved by You*

MERILIN: Pa-ram-pa-ram-pa-tu-di-li-dom! U! ... Slušaj, Žile. Baš dobro što si me pozvao... Ovaj naš novi upravnik... Ništa nam ne plaća, Žile... To je tako nevaljalo sa tvoje strane, mili... To što si nas prodao, samo da nas skineš sa grbače i ostavio nas na milost i nemilost ovoj stipsi... Pa, mogao bi! Mogao bi da središ da zadržimo platu iz opštinskog budžeta, znaš, bar još nekoliko meseci, dok ne napravimo nešto, a posle će valjda i ovaj da se otvori... Da. I Marlonu, naravno. Pa, bilo bi malo providno da je samo ja dobijem, zar ne?... Naravno, mili... Rrrrr... Mačorčino moja! Hahaha. (opet pevuši uz muziku) Ta dirili-dirili-dirili-dam pu-pu-pi-du! ... Laku noć, mili. Čuvaj mi gaćice...

Merilin spušta slušalicu. Smorena je ovim razgovorom. Vidi se da nije uživala. Na njenom licu se u tom trenutku vidi umor, vidi se da je nesrećna i nezadovoljna zbog života kojim je primorana da živi. Ali, posle se seti one melodije i počne da pevuši, i oraspoloži se. Uzme krzno i stavi ga oko vrata, igra i pevuši istu melodiju ispred ogledala. (nema muzike) Onda ugleda nekoga sa strane i vrisne.

MERILIN: Ko je to!?

Pojavljuje se upravnik. Malo je zbunjen, zatečen.

UPRAVNIK: Ja sam. Jugoslav.

MERILIN: Oh, gospodine upravniče... To ste vi. Uplašili ste me.

UPRAVNIK: Oprostite, ja sam samo...

MERILIN: Otkud vi ovako kasno? ... (gleda na sat) Ili rano... Znae, nije lepo šunjati se oko spavaće sobe jedne dame u ovo doba.

UPRAVNIK: Oprostite, ovaj... Ja sam bio u prolazu... Video sam upaljeno svetlo na sceni, pa sam hteo, ovaj, da proverim... Potpuno sam zaboravio da vi ovde, zapravo... spavate.

MERILIN: Zaboravili ste?

UPRAVNIK: Pa, ovaj... da. Potpuno sam smetnuo to sa uma. Izvinite.

MERILIN: U redu je, gospodine upravniče, ne morate se izvinjavati... Ipak je sve ovo vaše, zar ne? Vi imate pravo da dođete ovde kadgod poželite.

UPRAVNIK: Pa, ako vi tako kažete. ... A vaš... kolega...?

MERILIN: Marlon?

UPRAVNIK: Nije tu?

MERILIN: Nije. Još je na poslu. Radi noću kao čuvar na gradilištu. I ja sam malopre stigla iz „Groša“. ... Pa, sedite, raskomotite se.

UPRAVNIK: Pa, ne znam da li je zgodno. Verovatno biste želeli da spavate.

MERILIN: Da spavam? Ne, još ne. (seti se nečega, ode do toaletnog stola, uzme pilulu) Znae, ja imam užasnih problema sa spavanjem. Hronična nesanica. Ne mogu da zaspim dok ne svane. Zar to nije strašno?... To mi je profesionalna deformacija.

UPRAVNIK: To nije dobro. Zdrav san je neophodan da bi osoba normalno funkcionisala tokom dana.

MERILIN: A vi? Zašto vi ne spavate?

UPRAVNIK: Ja sam spavao i već sam ustao.

MERILIN: Oh, bože! Pa u koliko ste to sati ustali?

UPRAVNIK: U pola pet. Svakog radnog dana ustajem u pola pet, prošetam psa, kupim doručak, džogiram, spremim se za novi radni dan...

MERILIN: Imate psa!

UPRAVNIK: Da, zlatnog retrievera. Ispred je.

MERILIN: Kako se zove?

UPRAVNIK: Paris.

MERILIN: Paris! To je baš lepo. Ljudi koji vole životinje ne mogu biti loši. ... Da li ste možda za jedno piće?

UPRAVNIK: Obično ne pijem ovako rano.

MERILIN: Oh, gospodine upravniče, ako meni nije previše kasno za piće, onda ni vama ne može biti previše rano! Molim vas.

Sipa mu piće, kucnu se, piju. Ona odlazi i pušta muziku, tiho. Ponovo muzička tema *I Wanna be Loved by You*. Pevuši, poigrava. Alkohol i pilula deluju. Opet sedne pored upravnika.

MERILIN: Baš mi je drago da ste navratili, inače bih se sada sigurno dosađivala. ... Sama u ovoj velikoj i praznoj dvorani. Znae, ponekad, kada ostanem sama, tako pred svitanje, čini mi se kao da čujem neke zvukove.

UPRAVNIK: Zvukove?

MERILIN: Da. Zvukove iz gledališta. Šum publike. Šaputanje, žamor. ... Prepuna dvorana. ... Ponekad čak i aplauz. Gromoglasan aplauz. Odzvanja u mojim ušima. (Merilin se zamisli, izgubi se na trenutak, pa se trgne) Nadam se da se vaša supruga neće ljutiti što sam vas zadržala?

UPRAVNIK: Ne, zapravo, ja nisam oženjen...

MERILIN: (se kao iznenadi) Zaista? Čudno...

UPRAVNIK: Zašto vam je to čudno?

MERILIN: Uspešan muškarac... Zgodan...

UPRAVNIK: Vi mi laskate.

MERILIN: Ne, nipošto. Mora da je jako teško odbraniti se od svih tih žena koje sigurno nasrću na vas na svakom koraku.

UPRAVNIK: Ha, ha...

MERILIN: (zabrinuto) Molim vas, nemojte mi reći da ste... naklonjeni istom polu.

UPRAVNIK: Ne, ne. Zapravo, bio sam oženjen, ali sam se razveo.

MERILIN: Ah, tužno... Razvodi me uvek rastužuju. Kao ljubavne sahrane.

UPRAVNIK: Nije to toliko strašno, verujte mi. Rano sam se oženio, bio sam previše mlad, prevario se. Nije dugo trajalo. Posle razvoda sam se posvetio karijeri i... recimo da sam do sada bio previše zauzet poslom da bih obratio pažnju na sve te... koje su nasrtale...

MERILIN: Mora da je to u pitanju.

UPRAVNIK: A vi?

MERILIN: Šta ja? Da li sam udata? Zar mislite da bih živela ovde da sam imala nešto malo sreće u životu?

UPRAVNIK: Ne, pitao sam se, kako ste vi, tako ... Kako ste vi uspeali da se odbranite do sada?

MERILIN: Ah, gospodine upravniče... Malo je prave gospode ostalo u ovom gradu.

UPRAVNIK: A Marlon?

MERILIN: Marlon... (Merilin se zamisli) Marlon je dobar momak. Možda je malo preke naravi... Razumete me? Ali, on je dobar momak, verujte mi. Samo, još dečak u duši...

Upravnik klima glavom. Merilin ustane. Ode do postera Marilyn i Marlona. Radi nešto po sobi, samo više ne gleda u njega.

MERILIN: Znae, ma koliko bila popularna i obožavana među ljudima, jedna umetnica u ovom gradu ne može da se ne oseća usamljeno. Pored svih onih lepih pozorišta po svetu, crvenih tepiha, blistavih dvorana... Kamera, fotoaparata... Biti zarobljen u ovoj zabiti gore je od smrtne kazne. ... U ovakvim okolnostima teško je misliti o ljubavi, priznaćete.

UPRAVNIK: Razumem vas.

MERILIN: Ne, samo vam se čini da razumete. Ne možete ni zamisliti koliko je to teško. Vama je lako. Vi živite u Parizu, u gradu svetlosti... U velikim gradovima je sve drugačije...

UPRAVNIK: Ja, zapravo, ne živim u Parizu...

MERILIN: Ne?

UPRAVNIK: Ranije sam živeo u Parizu, pa sam se, posle razvoda, preselio u Njujork.

MERILIN: (skoro da vrisne) U Njujork?!!!

Merilin se sva ozari. Okomi se na upravnika, uhvati ga za ruke, potpuno nekontrolisano.

MERILIN: Oh, srećniče! Kakav je? Pričajte mi! Kakav je!?

UPRAVNIK: (pomalo zbunjeno) Pa, lep je...

MERILIN: To mora da je najlepší grad na svetu! Ja bih tako volela da živim u Njujorku! Ah... Verujem da je u tako velikom i lepom gradu nemoguće biti nesrećan i usamljen.

UPRAVNIK: A, ne. Verujte mi da čovek itekako može biti usamljen u velikom gradu.

MERILIN: Oh, gospodine upravniče, ma nemojte mi reći!

UPRAVNIK: Da... Još je i gore. Verujte. Svuda oko tebe je gužva, buka, užurbanost, posao... Ljudi, svuda oko tebe, razni ljudi, žene, devojke. Pozivaju te na žurke, premijere, promocije, i ti izlaziš, odlaziš, upoznaješ se, smešiš se, nazdravljaš...

MERILIN: (zaneseno, nazdravlja) Daaa...

UPRAVNIK: ...A u dubini duše uvek ostaješ usamljen. I što više izlazio među ljude, time je mučenje sve veće, i sve više postaješ svestan kako nemaš nikoga i kako si sam na celom svetu. ...

MERILIN: Ma, da li je to moguće?

UPRAVNIK: Da...

MERILIN: To je tako tužno...

UPRAVNIK: Jeste...

MERILIN: Ali, tamo bar možete da se posvetite poslu, da nečim skrenete misli. A ovde... Ovde je tako dosadno! Uvek isti ljudi, iste priče... sve dok vi niste došli ... Ali, recite mi još nešto lepo o Njujorku! Jeste li bili na Brodveju?

UPRAVNIK: Bio? Živeo sam tamo poslednjih pet godina. Radio sam kao marketing-menadžer jednog pozorišta.

Merilin dogradi čašu i počne da loče.

UPRAVNIK: Volim pozorište, zaista. Pozorište je magično! To je možda jedino mesto gde se nikada ne osećam usamljeno. Iskreno da vam kažem, nekada sam i ja želeo da postanem glumac. Ali, nije mi se dalo. Život me je odveo u drugom smeru i tako... Sada je kasno. U svakom slučaju, ljubav prema teatru je ostala, i voleo bih da napravim nešto krupno u tom poslu, makar ovako, iza scene. Zato sam se i upustio u sve ovo, ovde, u otadžbini. Da počnem odavde, da ovde ispečem zanat, pa ko zna... možda jednog dana otvorim svoje pozorište na Brodveju.

MERILIN: Ah... (samo što ne padne u nesvest)

UPRAVNIK: (on je prihvati) Je l' vam dobro? Merilin! Šta vam je?

MERILIN: Ništa...

UPRAVNIK: Vama nije dobro!

MERILIN: Molim vas, ostavite me samu... Idite...

UPRAVNIK: (uplašeno) Ali, šta vam se dogodilo? Hoćete da zovem pomoć?

MERILIN: Ne! Nije mi ništa. Samo sam previše umorna.

UPRAVNIK: Stvarno treba više da vodite računa.

MERILIN: Hvala vam što ste mi pravili društvo. Mislim da je sada krajnje vreme da odem na spavanje. Napolju već sviće, a i Marlon će uskoro doći.

UPRAVNIK: Pa da, rekao sam vam – zdrav san je najbitniji. Jeste li sigurni da će vam biti dobro?

MERILIN: Da, ne brinite. Biću dobro. Hvala vam što ste svratili.

UPRAVNIK: Ma, ništa. Hvala vama na piću. Bilo mi je zaista prijatno sa vama.

MERILIN: I meni.

On krene, ali ga Merilin još jednom zagovori.

MERILIN: Gospodine upravniče... Obećajte mi da ćete doći ponovo.

UPRAVNIK: Pa, doći ću... (pogleda na sat) Uskoro, na posao...

MERILIN: (Osmehne se) Nisam mislila na posao. Nego, ovako... Privatno.

UPRAVNIK: Ah, da... Svakako.

Upravnik ode. Merilin je zanesena, pijana i drogirana, ali takođe opijena utiscima. Uzima krzno i peva *I wanna be loved by you*. Kada završi svoj zamišljeni nastup čuje se aplauz, nestvaran, koji odzvanja u

njenoj glavi, a zatim i žamor publike, ovacije... Ona stavlja dlanove na uši, ali tako je sve glasnije. Ode do toaletnog stola i uzme još jednu pilulu. Popije je sa alkoholom. Legne u krevet. Buka polako nestaje. Dolazi Marlon. Obučen je kao čuvar, nosi opasač sa pištoljem. Skida ga i stavlja na sto.

MARLON: Ne spavaš?

MERILIN: (ošamućena) O, to si ti. Ne spavam.

MARLON: Znaš koga sam sreo malopre?

MERILIN: Koga?

MARLON: Ovog našeg upravnika. Srboslava Srbljanovića!

MERILIN: Čovek se zove Jugoslav.

MARLON: Znam. Al', da se ja zovem Jugoslav, ja bih od blama promenio ime. Jugoslav?! Koja, bre, Jugoslavija, uskoro se više niko neće ni sećati nikakve Jugoslavije. Najbolje da se zvao Tito! On će nešto nama da sere za naša imena. Šeta neku džukelu u pet ujutru. Debilčina.

MERILIN: Marlone, on živi u Njujorku.

MARLON: U Njujorku? On živi u Njujorku? E, jebem ti život, kad je on stigao do Njujorka.

MERILIN: I radio je na Brodveju.

MARLON: Šta je radio na Brodveju?

MERILIN: Bio je menadžer u nekom pozorištu.

MARLON: Ma, je li? A otkud ti to sve znaš?

MERILIN: (zbuni se) Slušala sam na radiju „Morava“ kad je govorio...

MARLON: Slušala na radiju... Šta, sad, kao on je neka faca? Drži govorcije na radiju! Kretenčina. Što je onda uopšte dolazio ovamo, kad je tolika faca? Ko zna šta je on radio na Brodveju, čistio klozete!

MERILIN: Mili, ne pričaj gluposti... Taj čovek bi mogao da nam pomogne.

MARLON: On da nam pomogne? On bi, bre, decu rođenu prodao za pare. Neće taj još dugo da izdrži ovde, pazi šta ti kažem. Nedelju dana mu dajem. Ima da pobegne glavom bez obzira, odakle je došao. Ako ne ode sam, ja ću ga lično oterati!

MERILIN: (prekora ga) Marlone!

MARLON: Šta je, šta „Marlone“?! Da neće da ti bude žao ako ode?

MERILIN: Ah! Marlone, Marlone, zašto moraš uvek da budeš tako grub prema meni? Ja samo pokušavam da nađem vedriju stranu u svemu ovome, a ti me konstantno bojkotuješ, mili!

MARLON: Koju vedriju stranu?! Ovde su sve strane sive. Kao da nam je nešto bolje otkako je on došao? Samo nam je gore! Ni dinar nismo videli.

MERILIN: Opština će nam vratiti platu iz budžeta. Žile mi je obećao.

MARLON: Žile ti je obećao?

MERILIN: Da.

MARLON: A kad si se ti to videla sa Žiletom?

MERILIN: (zbuni se) Noćas u „Grošu“.

MARLON: Noćas... U „Grošu“?

MERILIN: Da...

MARLON: Pevala si u „Grošu“ noćas?

MERILIN: Da.

Hoće da se skine za spavanje, ali se seti da nema gaćice na sebi, pa ode iza paravana.

MARLON: Merilin, zašto lažeš?

MERILIN: Ne lažem, mili... Šta ti je odjednom?

MARLON: Šta je meni? Meni nije ništa. Pitaj Peru pekara šta je njemu...

MERILIN: Šta je sa Perom?

MARLON: Ništa, verovatno je lud. Večeras je prošao pored gradilišta i ja sam ga pitao šta ima u „Grošu“. Kaže, nema nikog. Ne radi.

MERILIN: Mora da je on došao kasnije, pošto nije bilo skoro nikog pa je Ceca zatvorila rano i pogasila sva svetla. ... Posle smo sedele u kuhinji, prale smo čaše i pričale...

MARLON: Zatvorila rano. Koliko rano?

MERILIN: Ne znam, nisam gledala u sat. ... Ali, šta je tebi, mili? Dušo, zašto si takav? (priđe mu, počne da ga mazi) Sigurno si umoran. Mora da je bilo naporno večeras na gradilištu. Reci mi, šta je večeras bilo? Narkomani? Mafija? Delikventi? Da li je bilo obračuna? Jesi li pucao, mili? Jesi li pucao u nekoga večeras?

Merilin sve teže govori. Sve više je ošamućena.

MARLON: (besno) Nisam ni u koga pucao, ali nemoj da misliš da neću stvarno pucati u nekoga ako bude bilo potrebno!

Merlin ga smiruje. Mazi ga i peva mu, ali je sve više ošamućena.

MERILIN: „I wanna be loved by you, just you, nobody else but you
... I wanna be loved by you, alone...“

Merilin padne u krevet i komira se. Marlon je gleda. Uzima čašu iz koje je pio upravnik, zagleda je, omiriše je, ostavi je. Na kraju i on legne u krevet. Zamračenje.

3.

Demonstracija više predstava koje su pripremili Marlon i Merilin. Upravnik šeta u pozadini i kritički posmatra njihov rad. Rada je negde po strani, sa svojim kolicima, metlama, kofama, predivom i iglama, na svojoj stoličici.

Svetlo se pali. Marlon i Merilin probaju dramu „Mačka na usijanom limenom krovu“ Tenesi Vilijamsa.

MEGI: Zašto me tako gledaš?

BRIK: Kako, Megi?

MEGI: (napeto) Tako kako si me gledao pre nego što sam uhvatila tvoj pogled u ogledalu. U poslednje vreme često me tako gledaš. Na šta misliš dok me tako gledaš?

BRIK: Nisam bio svestan da te gledam, Megi.

MEGI: Ja sam bila svesna. Na šta si mislio?

BRIK: Ne sećam se da sam išta mislio.

MEGI: Zar ti misliš da ja ne znam da... Znam, Brik, da...

BRIK: (hladno) Šta, Megi?

MEGI: (trudeći se da nađe reč) ...da sam postala gruba! (Zatim dodaje skoro nežno) Svirepa! To je ono što ti primećuješ na meni u poslednje vreme. To si morao da primetiš. Više nisam osetljiva, ne mogu da dozvolim da budem i dalje osetljiva... A ti, Brik? Brik?

BRIK: Jesi li nešto rekla Megi?

MEGI: Ja postajem usamljena. I to veoma ...

BRIK: To se dešava svakome....

MEGI: Pored nekog koga voliš možeš biti usamljeniji nego, kad živiš sasvim sam, ako te onaj koga voliš ne voli.

BRIK: Da li bi želela da živiš sama, Megi?

MEGI: Ne! Sačuvaj Bože! Ne! Ne bih želela! (njoj nedostaje dah, s mukom se uzdržava da ne zaplače.) Znaš, kad bih poverovala da nikada više nećeš voditi ljubav sa mnom, kunem ti se, sišla bih u kuhinju uzela najduži i najoštriji nož i zabola ga sebi pravo u srce!

Marlon i Merilin prekidaju scenu da bi čuli šta upravnik ima da kaže.

UPRAVNIK: Tenesi Vilijams! Opet. Mislio sam da smo se dogovorili da ćete ga ovog puta zaobići. Nađite dramu nekog domaćeg pisca. I nek bude komedija.

Zatamnjenje.

Svetlo se pali. Marlon i Merilin probaju „Gospođu Ministarku“ od Nušića. Ona igra ŽIVKU, a on ČEDU.

Upravnik opet šeta u pozadini. Rada je negde po strani.

ŽIVKA: Ali šta se mene tiče vaš prijatelj i vaš provodadžiluk?

ČEDA: Odmah ću vam to objasniti. On je dugo i dugo razmišljao o ženidbi i nije mogao lako da se odluči. Uvek mi je govorio: »Ako se rešim da se ženim, uzeću samo zrelu žensku.«

ŽIVKA: Pa dobro, nek uzme ako hoće i zrelu žensku, ali što vi meni sve to kazujete?

ČEDA: Gospođo, on je ludo zaljubljen u vas.

ŽIVKA: Šta kažete? ...

ČEDA: On veruje da ste vi zreli ...

ŽIVKA: (skoči) Čedo!

ČEDA: On me je danas sa suzama u očima preklinjao: »Gospodine Čedo, vi ste u toj kući poznati, idite i zaprosite gospa-Živkinu ruku za mene!«

ŽIVKA: (jedva uzdržavajući se od uzbuđenja) Čedo, umukni, Čedo!

ČEDA: Ja sam mu lepo rekao: »Ali gospođa je udata!« a on veli »Ne smeta ništa, danas se mogu i udate žene udavati!« Govorio sam mu zatim:»Ali to je poštena žena!«

ŽIVKA: (drekne) Pa i jesam poštena!

ČEDA: I ja sam mu to kazao, ali on kaže:»Da je poštena, ne bi ona primala ljubavna pisma od mene!«

Kad ovo kaže, Marlon pogleda u upravnika, tako da je jasno da njega i nju optužuje za nešto.

ŽIVKA: (njen gnev prelazi u bes) Kuš! Ubio te bog da te ubije, pseto lajavo! Da nisi više pisnuo, ili ću te stolicom po glavi!

ČEDA: A ja njemu kažem: »Znam, gospodine Ninkoviću, da ste joj pisali ljubavno pismo, čitao sam ga!«

ŽIVKA: Koj ga je čitao?

ČEDA: Pa ja!...

ŽIVKA: (plane) Napolje!

Marlon i Merilin upitno pogledaju ka upravniku.

UPRAVNIK: Znae kako... Možda bi bilo bolje da izbegnete Nušića, ne leži vam nekako... Nađite neki drugi tekst, neki što se srećno završava po oba vaša lika.

Zatamnjenje.

Svetlo se pali. Marlon i Merilin probaju „Izvinjavamo se, mnogo se izvinjavamo!“ Milana Nikolića. Ona igra BORKU, a on MILIĆA.

Upravnik opet šeta u pozadini. Rada je negde po strani.

BORKA: (iznervirano) E, neverovatno!

MILIĆ: (nagne se ka njoj i pročita naslov romana) „Nije zlato sve što sija“.

Borka ga pogleda ljutito.

MILIĆ: Izvinjavamo se, mnogo se izvinjavamo!

Marlon izgovori ovaj tekst ispravnim akcentom, a ne onako kako treba, i kako se očigledno dogovorio sa Merilin. Ona ga oštro pogleda.

MILIĆ: E, čudo božje... (pogleda na sat) Jel'te, jel i kod vas petnajs do pola dvanajs?

BORKA: (prezrivo) Ne, kod mene je jedanaest i petnaest.

MILIĆ: (nasmeje se) E, i vi ga sad... Al ako ćemo pravilno, onda je dvajstri i petnajs. E da mi je ovo neko prič'o, ja bi mu otvoreno rek'o „Ala lažeš“!

BORKA: (podigne glavu s knjige) Meni nešto kažete?

MILIĆ: Prazan voz.

BORKA: Prazan?

MILIĆ: Pa, jes, nikad do sada nije bio tako praznjikav.

BORKA: (drekne) Pa, dobro, čoveče, zar vam je to toliko važno!?

MILIĆ: Pa sad, da je važno i nije tol'ko važno, nego...

BORKA: Nego?

MILIĆ: Malo bi se opružio... (zatvori vrata od kupea) Da se ja ipak malo...

BORKA: Da se opružite?

MILIĆ: Pa jes'!

BORKA (plane) Dobro, čoveče, jel' vi to mene ismejavate?

MILIĆ: Ja? Nije, časti mi, drugarice! Ni na kraj pameti mi nije to što vi...

BORKA: Pa, zašto me, onda, dođavola, ne ostavite na miru?

MILIĆ: Pa, zar ja? Nemojte, molim vas, tako... Izvinjavamo se, mnogo se izvinjavamo!

Marlon opet napravi istu grešku i Merilin se žestoko iznervira zbog toga.

MERILIN: (razdere se) Izvinjavamo se, mnogo se izvinjavamo!

MARLON: Znam!

MERILIN: Pa kad znaš, zašto onda stalno grešiš!? Namerno to radiš, samo da bi mene nervirao!

Upravnik ih prekine.

UPRAVNIK: Prekinite da se svađate! Sa takvim odnosom nećete ništa postići u ovom poslu!

MARLON: E i to me zaboje kurac!

Marlon se presvlači i oblači odelo portira.

MERILIN: Pa, kuda ćeš sada?

MARLON: Idem da radim. Od nečeg moramo da živimo.

UPRAVNIK: Dobro... Kako god hoćete... Ako mislite da živite pod ovim krovom, a nećete da glumite, naći ću vam neki drugi posao.

Marlon demonstrativno napusti scenu, sudari se sa Toletom na izlazu.

TOLE: 'De si, Marko, kraljeviću Marko? Gde se, bre, žuriš toliko!?

Marlon ode, bez komentara.

TOLE: Dobar dan, gospodine novi upravniče, dobar dan! Kako ide posao, kako restrukturiranje? Jel se opština već otvorila za neko sponzorstvo? Ako nije, da pogurim ja Žiku predsednika opštine, ili da poguram stvar preko sindikata... Ako treba neka pomoć, vi mi se samo obratite. Ja sam došao da vidim kako stojimo sa projektom, kad počinjemo drugu fazu?

UPRAVNIK: (Radi) Ko je ovaj gospodin?

RADA: (šapatom) Pa, Tole, naš glumac amater.

UPRAVNIK: O, gospodine Radovanoviću, otkud vi?

TOLE: Pa, sine, dogovorili smo za nedelju dana. To je bilo pre tačno nedelju dana. Sad je prošlo tih nedelju dana. Došao sam da čujem šta mislite o onome što sam vam doneo i kada možemo takoreći da počnemo sa realizacijom projekta?

UPRAVNIK: (nema pojma o čemu ovaj priča) Da, da... Hajte, hajte da mi nešto popijemo u mom office-u, pa ćemo da vidimo šta se može.

TOLE: Pa to sam ja i mislio, znate. U kombinatu čekaju samo vaš potpis na pismeni predlog projekta, pa da ga mesni odbor za kulturu uzme u razmatranje, a kad stvar stigne do sindikata, onda je to sve već gotova stvar...

Odlaze upravnik i Tole. Ostanu Merilin i Rada. Merilin je potresena, guta pilule.

RADA: E, deco, deco... Ne valja vam to...

MERILIN: Ma, šta vi znate?

RADA: Ne znam ja ništa... I ja se ovde ništa ne pitam! I to se vidi. Jer, da se ja nešto pitam, sve bi bilo drugačije!

MERILIN: Šta bi bilo drugačije?

RADA: Sve. Ali, nema veze.

MERILIN: Hoćete vi da glumite? Je l' to hoćete? Evo vam! Evo vam scena, evo vam kostim... (Merilin skida kostim besno) Evo vam sve, pa glumite kad sve znate!

RADA: Beži, bre, jesi blesava, to da stavim na sebe, narod da mi se smeje.

MERILIN: Pa, 'ajde, smislite vi nešto kad ste tako pametni, 'ajde da čujemo!

RADA: Nemam ja šta da smišljam, znam ja šta treba da se uradi ovde.

MERILIN: Šta, 'ajde baš mi recite?!

RADA: Nema veze...

MERILIN: Ima veze. Ima! Ako se već pravite pametni i znate šta ne treba, onda recite lepo... Recite, šta treba da se radi.

RADA: Da se obnovi Festival mladosti!

MERILIN: (Lupi se po čelu) Jaaaoooo! Zašto se ove daske ne otvore da me progutaju, da ne slušam više ovo!

RADA: I neka se otvore i neka te progutaju, kad ništa ne znaš.

MERILIN: Tito je umro, draga gospođo. Umro je i on, i bratstvo i jedinstvo, i mi-ti-se-kunemo, i narodi i narodnosti... Umrlo! Nema više. Kraj. Pomirite se sa tim.

RADA: Možda je umrlo tamo kod vas u Beogradu, a ovde bogami još nije. Gde god da zagrebeš ispod prašine, iskoči po jedan Tito.

MERILIN: (ironično) Je li? Ja ga nešto nisam viđala. Mogli biste, sledeći put kad ga vidite, da ga pitate da finansijski pomogne taj vaš festival, kad je već u njegovu čast. Ili, bar da vam bude maskota! Da ga stavimo lepo da stoji ispred „Groša“ i deli flajere!

RADA: Sprdaj se ti, al' da ti kažem – ne treba nama Tito za festival. Nego nam treba folklor, hor, recitatori, glumci amateri... filmovi Bate Živojinovića!

MERILIN: Glumci amateri?!?! Jao, bože...

RADA: Da, da... Glumci amateri! (Rada se ponovo priseća nostalgичno) Pa narodne nošnje, takmičenje, ko će koga da natpeva, da nadigra, nadglumi. E, dobra stara vremena...

MERILIN: Ko još želi da gleda glumce amatere?

RADA: Narod želi da gleda amatere. NAROD! Svako će da dođe da gleda festival, i kartu ta plati, ako ima da vidi na sceni nekog svog. Pa će još da dovede i ljude sa sobom - da se pohvali, celu familiju, komšiluk, kolegijum sa posla... I eto ti - puna sala!

MERILIN: (ironično) Puna sala amatera! Sa svojim amaterskim maršalom na čelu amaterske države. Igramo se kulture. Nije ni čudo dokle smo dogurali.

RADA: Slušaj mala, pričaj ti šta hoćeš, ali taj festival je bar punio salu, a vi ne možete tri čoveka da zadržite do kraja predstave. A i ti što ostanu, to su oni prosjaci sa pijace što nemaju gde da spavaju, pa sedu tu gde im je toplo...

Dolazi upravnik, prati ga Tole koji još priča o svojoj drami. Upravnik nosi kutiju punu neke odeće.

TOLE: ...a Marica bi mogla da glumi mladu pastiricu...

MERILIN: E ne mogu više da vas slušam!!!

UPRAVNIK: Merilin, šta je sad bilo?

MERILIN: Gospođa Rada se upravo preporučuje kao selektor programa za budući festival!

RADA: (Odmah počne da čisti) Nisam se ja ništa preporučivala...

UPRAVNIK: Kakav festival?

TOLE: Kakav festival???!

RADA: Ne znam ja ništa...

MERILIN: Mladosti, gospodine upravniče! Festival mladosti.

TOLE: E to! Festival mladosti! To Rado! To! Bravo! (poljubi je u obraz)

UPRAVNIK: Kakve mladosti?

MERILIN: Pa, gospođa-Radine, valjda, i njene generacije. U čast maršalovog rođendana!

UPRAVNIK: Maršal!? Kakav maršal? Molim vas, nikakav komunizam, nikakvo samoupravljanje neću da vidim u ovoj zgradi, to odmah da bude jasno.

RADA: Ma, Marica priča gluposti... Idem ja da čistim hol.

Rada ode sa svojim kolicima.

TOLE: Vidim da trenutno nemate mnogo vremena, gospodine novi upravniče. Da navratim ja opet sutra, možda ćete tada imati trenutak vremena? To je malo vašeg vremena, a mnogo bi značilo hiljadama zadovoljnih gledalaca. Treba misliti na narod. Treba misliti na mase, na kulturu. Znae kako je rekao jedan moj kolega, bog da mu dušu prosti, „Rad je stvorio čoveka, a trud kulturu.“

UPRAVNIK: Dobro, dobro... Videćemo. Moram sada da se pobrinem za ovo...

TOLE: U redu. U redu. Ni reči više danas. Jutro je pametnije od večeri. Ja ću sada sa Radom da razrađujem ovu novu ideju koja mi je maločas sinula, a sutra ćemo se opet videti. Rado! Rado!

Tole odlazi u potrazi za Radom.

UPRAVNIK: Merilin, imam posao za vas.

MERILIN: Posao? Za mene?

UPRAVNIK: Da. Vidite ovo?(pokazuje na kutiju) Ova roba potpuno bespravno zauzima prostor u mojoj kancelariji i, s obzirom da se za nju niko ne interesuje, ja sam rešio da je prodam. Odnosno, vi ćete je prodati.

MERILIN: Ja da je prodam? Gde da je prodam?

UPRAVNIK: Gde hoćete. Najbolje da stanete tamo ispred ulaza, tamo će vas više ljudi primetiti. Ja ću da zalepim ovo na oglasnoj tabli na trgu. Evo: „Rasprodaja. Kvalitetna odeća po izuzetno povoljnim cenama. Sve za 250. Pitati u pozorištu.“

MERILIN: Čekajte, čekajte... Ako sam vas dobro razumela, vi tražite od mene da prodajem nekakvu jeftinu robu ispred pozorišta, kao na pijaci?

UPRAVNIK: Upravo tako. Znači, baš kao na pijaci, samo što nećete imati pravu tezgu, nego izvrnite neke kutije pa na njima naslažite robu, da se bolje vidi. Ima tu finih stvarčica za vas žene.

MERILIN: Ali, gospodine upravniče, zašto ja? Zašto Rada ne bi to radila?

UPRAVNIK: Ne može Rada, Rada mora da čisti hol i posle da opere sve prozore. Osim ako nećete vi da perete prozore?

MERILIN: Ali, ja sam umetnica, ja ne umem to da radim.

UPRAVNIK: Hajte, hajte. Ako ne umete, a vi se pretvarajte da umete. Glumite. To, valjda, umete? Samo malo vičite: „Jeftina odeća! Sve za 250!“ i narod će se već okupiti. Suština je da im uzmemo pare, to valjda znate?

MERILIN: Da, ali...

UPRAVNIK: Nemam sada vremena, žurim na sud. Pogledajte ovo. (pokazuje neke papire) Ovo je urnebesno. Neki Stević nas tuži, kaže da je ova zgrada sagrađena na posedu njegovog pradede, koji su komunisti nacionalizovali posle rata. Evo, gledajte... Sad traži svoj deo. Od mene traži svoj deo! Strašno. Ovde se ne zna šta je čije ... Idem sada. Kad se Marlon pojavi najbolje bi bilo da vam i on pomogne. Prodajte što više možete, pedeset posto je vaše, i to će vam biti plata za ovaj mesec.

MERILIN: (iznemoglo) Oh, gospodine upravniče!

UPRAVNIK: Šta vam je sada? Merilin, opet vam nije dobro?

MERILIN: (plačno, ali glumi) Ništa...

UPRAVNIK: Kako ništa. Pa, je l' vi to plaćete? (priđe joj)

MERILIN: (plačno) Ne plačem. Ostavite me! Oh...

UPRAVNIK: Merilin, Merilin... Nemojte ništa da brinete, biće sve u redu. Samo moramo svi malo bolje da se organizujemo i da počnemo nešto da radimo. Šta sada treba da radim, da bacim ovo? Neću valjda ja da ga prodajem? Od mene niko ništa ne bi kupio! Vas ljudi znaju, vi ćete to uvaliti za pola sata. Vi ste lepi, šarmantni...

Upravnik teši Merilin, drži je za ruku. Čute i gledaju se, kao da će da se poljube, ali naiđe Marlon. Oboje se trgnu i unerveze se.

UPRAVNIK: Dakle, ja moram sada u sud! Da sredim ovaj problem... (Marlonu, koji ga gleda kao da će ga ubiti pogledom) Ovaj vrlo komplikovani pravni problem oko vlasničke transformacije, denacionalizacije i ovaj, ove transakcije... Vi radite.

Upravnik ode. Marlon ga ćutke otprati pogledom. Onda pogleda u Merilin. Ljut je. Ona je odjednom prestala da plače i ponaša se kao da se ništa nije dogodilo, gleda u odeću, prebira je.

MERILIN: Otkud ti, mili? Zar nisi otišao na gradilište?

MARLON: Zaboravio sam ključeve. Šta si to radila?

MERILIN: Ma, gledam ove stvari koje treba da prodamo ... Vidi, ovo može da se iskoristi za neki kostim.

MARLON: Pitao sam šta si radila kada sam ja naišao?!

MERILIN: Pa, ništa, evo gledam ovo... Prodaćemo sve po 250 dinara, a vredi mnogo više. Grehota. Mogla bih da uzmem nešto i za sebe ...

Marlon dohvati Merilin za ramena i počne da je cima. Ona vrisne.

MARLON: Nemoj da se praviš blesava, je l' me čuješ!? Video sam vas kako se držite za ruke i kako se gledate!

MERILIN: Kako smo se gledali, šta pričaš!?

MARLON: Gledali ste se... Gledali se! ... „Onako“ ste se gledali!

MERILIN: Kako?!

MARLON: U oči!

MERILIN: Pa, moram valjda nekada čoveka i u oči da pogledam!

MARLON: Al ne moraš da... da... trepćeš tako dok ga gledaš!

MERILIN: Molim!?

MARLON: Merilin, nemoj da me zajebavaš, nisam budala!

MERILIN: Ali, dušo, ja ne kažem da si ti budala. Samo si previše ljubomoran i zbog toga uobražavaš i preuveličavaš stvari, i to je sve. Ništa se nije dogodilo, maco, nisam ga gledala „onako“ kao što ti misliš, gledala sam ga baš – drsko i prekorno!

MARLON: Ma nemoj? Drsko i prekorno si mu se smeškala i treptala mu.

MERILIN: A treptala sam zato, ako baš hoćeš da znaš, zato što sam pre toga plakala...

MARLON: Plakala si! A zašto si plakala?

MERILIN: Reći ću ti i zašto sam plakala. Reći ću ti, dragi, kad već moram. Kad toliko sumnjaš u mene, a potpuno neosnovano... (opet samo što ne počne da plače) Plakala sam zbog toga, mili moj, zato što taj bezdušni čovek hoće od NAS da napravi pijačne prodavce, da prodajemo na ulici. I plakala sam zato što ne želi da nam pruži šansu da se bavimo umetnošću... Zato sam plakala, zato što on NAS ne poštuje, a on je upravnik, i sve zavisi od njega.

MARLON: On je možda upravnik ove zgrade, i sa njom može da radi šta hoće. Ali nije upravnik nad našim životima, to neka zapamti. Sa mnom niko neće upravljati. A ako mu jednog dana budem odsekao te ruke kojima te je pipao, neće više moći ni sopstvenom kitom da upravlja dok piša!

MERILIN: Marlone, na taj način nećeš ništa postići.

MARLON: A šta ćeš ti postići na ovaj način?! Završićeš pored pijačne tezge, kao neka seljančura!

MERILIN: Ali, ja se bar trudim, mili... Na svoj način, trudim se, najbolje kako umem... da pomognem i tebi i sebi.

MARLON: Pazi samo da ne ostaneš trudna od tolikog truda.

MERILIN: (zaprepašćeno) Ali, mili moj!!!... Šta to govoriš?! Ti znaš da ja nikada ne bih mogla... (Merilin brzo počne da mu se umiljava i da ga mazi i ljubi) Moj mali ljudi ljubomorni dečak...

Na scenu upadne Rada, osvrće se znatiželjno oko sebe.

RADA: Je li, bre, vi glumci? Kakva se to odeća prodaje u našem pozorištu, a da ja nisam obavestena?! A?

MERILIN: Oh, bože!

Merilin se prene, Marlon padne u krevet.

MARLON: Ne može čovek ni da... Prilegne u ovoj kući.

RADA: Ma, kakvo prileganje te sad spopalo, skupio se narod ispred pozorišta, napravila se gužva! Sačuvaj me bože, k'o u dobra stara vremena. Ja reko, došli ljudi da kupe karte za pozorište, hvala bogu, kad oni viču: „Dajte sve za 250! Gde je rasprodaja? Sve za 250!“ Hoće da provale u zgradu. A ja da ne znam šta se to prodaje ovde!

MERILIN: Eto vam! (pokaže na kutije) To se prodaje.

RADA: Gle, to je ono iz magacina! (pretura) Gle, što je fino!

MERILIN: E, pa, eto vam, pa nosite, prodajte.

RADA: A, pa ne mogu ja da prodajem, ja nisam zadužila robu ... Vidi, vidi što je fino! Ali, ne mogu ja... Imam ja svoj posao. ... Jao, ovo je k'o saliveno za moju Persu! Gle, a ovo za mog Vasu. Pošto je ovo, je li?

MERILIN: Sve po 250.

RADA: Ju, fino, fino... Nije skupo... (i dalje kopa po kutiji) Nije skupo. A je l' može na poček? Do prve plate.

MERILIN: Ako mi pomognete, onda može.

RADA: Uh, fino, fino... Gle ovo što je fino!

MERILIN: Ajde, nosimo to napolje da prodamo. (vuče kutije)

RADA: A ti, mali, ti ćeš da spavaš dok mi prodajemo, je l' da?

MARLON: Da.

RADA: Baš te briga, je l' da?

MARLON: Baš me briga, ja sada treba da idem da radim, a ne da prodajem polovne stvari po ulici.

RADA: Jaooo... (vrti glavom i cokće zbog Marlona, a onda vidi nešto i uzme iz kutije) Ček da sklonim ovo što je za mene, da mi ne uzme neko!

Merilin i Rada ponesu kutije i odu. Marlon ostaje da leži. Ulazi Tole sa papirima ispod ruke:

TOLE: Marko sine, jel tu onaj?

MARLON: (zadremao) Ahm, šta, ko?...

TOLE: Novi upravnik. Jugoslav. Jel tu?

MARLON: Ne znam, nije...

TOLE: Pu, bre, majku mu... Pa gde je sad?

MARLON: Mislim da je otišao na sud.

TOLE: E, vraže! A ja mu doneo novu verziju. Podmitio sam Miru iz daktilo-biroa da mi prekuca ceo tekst na poslu na službenom kompjuteru i da mi odštampa na direktorovom *digitalnom laserskom* štampaču. Da se bolje vidi. Gledaj kako je sada lepo, sve se jasno vidi. Onako, što bi se reklo - profesionalno. (pokazuje Marlonu tekst)

MARLON: Lepo.

TOLE: Marko, sine. Tebi nešto nije dobro. A?

MARLON: Ma, nije mi ništa.

- TOLE: Aha, kako ti nije ništa? Vidim ja. Čika-Tole sve vidi. Ljubavni te jadi more, a? Jel tako?
- MARLON: Ma...
- TOLE: Jeste, jeste... Jeste. Marica, a? Marica... E, dobra je Marica, dobra. Nije loša. Al' ja da ti kažem – nemoj ti mnogo da se sekiraš zbog Marice. Poslušaj ti čika-Toleta, ja imam veliko iskustvo. Kad završimo ovaj projekat što sam spremio, ima da gostujemo po svim pozorištima u zemlji, čak do Beograda, a i dalje. A ti si lep, mlad, zdrav, prav. Svaka će da gleda u tebe. Moći ćeš da imaš koju hoćeš! Eh, kad se setim kad smo igrali „Izbiračicu“, pa kad smo gostovali u Velikom Gradištu, a bila jedna Vlajnica, sedela u prvom redu u publici, lepa, lepa... zgodna, sva bujna. Kosa crna, sjajna, leti na vetru, ovako (mlatara rukama i glavom) pa ovako, a kad hoda to sve na njoj igra, ovako, ma kao san! Vidim – gleda u mene, pa se samo smeška. A ja joj namignem sa scene! A posle kad smo završili, ona priđe i traži mi autogram. A ja joj napišem ime i još napišem „vidimo se na keju u deset sati“. Pa se nađemo, pa je vodim u hotel „Srebrno jezero“... Ma šta da ti pričam, znaš ti to i sam sigurno, kada si igrao u Beogradu... Jedva čekam da realizujemo ovaj projekat, pa da počnemo da gostujemo. Nije meni do mene! Ja sam svoje prošao i video. Meni je do vas, da i vi, deco, malo vidite sveta. Da se provedete. Pa i neki dinar da zaradimo, je li?
- MARLON: Ne znam, čika-Tole, vidite da je ovaj neki džimrija, da neće da dâ pare, da mu se ništa ne sviđa. Napravio je buvljak od pozorišta.
- TOLE: Ma, njega samo treba malo pogurati, malo ga nagovoriti, samo da se krene sa radom. Pare nisu problem, pare ćemo da nađemo nekako, preko kombinata. Samo, Marko, moraš i ti da pomogneš čika-Toletu, sine...
- MARLON: Kako ja da vam pomognem?
- TOLE: Pa, ti si ovde svakog dana, a ja kad god dođem njega nema. Ti možeš da mu poturiš ovo da pročita. Onako uz kafu, ujutru, kad dođe na posao, Marica može da mu stavi to na sto. Ili, još bolje, da kažete da ste pročitali i da vam se mnogo sviđa, da mislite da je do odlična ideja, i nikako da ne zaboravite da kažete da *tu mogu dobre pare da se uzmu!* Razumeš, sine? Jel' razumeš šta ti kaže čika-Tole?
- MARLON: Ma, šta je to? Šta da mu poturimo?
- TOLE: Dramu.
- MARLON: Kakvu dramu?
- TOLE: Moju dramu.
- MARLON: Vi ste napisali dramu?
- TOLE: Dabome da jesam. Pogledaj. (gura Marlonu tekst u ruke) Još davno sam je započeo, pa sam je posle zapostavio, nisam imao vremena, kriza počela, nije bilo para ni za šta, a najmanje za kulturu... Pa sad kad sam čuo da će da se postavlja novi repertoar, ja sam brzo to doterao. Mislim da je to šansa, da se uradi nešto korisno za kulturu lokalne zajednice, da se podigne kulturna svest građana.

- MARLON: (čita naslov drame) „Kume, izgore ti kesa!“, tragikomedija sa igranjem i pevanjem u tri čina.
- TOLE: Da, da! „Kume, izgore ti kesa!“ Ma to će haos da bude! To će biti hit! Jel te zanima da ti ispričam? Mora da te zanima. Pazi ovako, osnovna ideja: U prvom činu mlada čobanica Marica, lepa, plava, kosa zlatna, haljina bela, čuva ovce na livadi. Ovce lepe, lepe, bele, zdrave, onako simbolično, a čobanica čuva ovce i peva narodne pesme. Tu je folklor da je prati i orkestar narodne muzike. Dakle, tu u prvom činu mlada čobanica Marica upoznaje mladog kujundžiju Marka, lepog, lepog, zgodnog, stasitog. I oni se zaljubljuju. Evo vidiš tu (pokazuje u tekstu) tu ima deo kada oni igraju kolo zajedno, drže se za ruke, strastveno, igraju, sve se tresu na njima, umore se, oznoje se, ali i dalje igraju, dok ne popadaju na travu od umora. To je simbolična zamena za telesni seksualni čin na sceni, razumeš? E sad se nenadano stvar zakomplikuje - otac Maričin brani ljubav i hoće Maricu da uda za matorog gazda-Todora, a ne za sirotog kujundžiju. Na kraju oni nju na silu udaju za gazda-Todora, a da stvar bude dramatičnija, Todor se doseti, pa pita Marko da mu bude kum! Marka! Zamisli! A kumstvo se, zna se, ne odbija. I gazda-Todor i Marica se venčaju, a venča ih Marko lično! Tu ima jedna zanimljiva scena sa veselja, kad Marica peva pesmu svom mužu „*Prva ljubav zaborava nema*“, a tu misli na Marka, a Todor to zna. Elem, odmah posle svadbe, Todor upadne u kavgu u seoskoj kafani, i gine u dvoboju, u herojskom nastojanju da zaštiti dostojanstvo svoje venčane supruge od razvratnika u seoskoj kafani. I sad imamo napetu dramsku situaciju da Marko, ni kriv ni dužan, čezne za svojom kumom Maricom. Velika moralna dilema - ljubav prema zanosnoj čobanici koja nekad beše njegova, čežnja koja mu srce slama na sitne komade, i moralna dilema da zgreši sa svojom kumom koju je venčao i bude celog veka proklet pred bogom i narodom. Ima jedna mnogoogo dobra scena kad Marko odlazi na kumov grob da jadikuje i da se žali, a nad grobom se pojavljuje gazda-Todorov duh ... Strašna scena... Ma, ima tu puno uzbudljivih scena, puno muzike, igre i pevanja, napetih situacija, strasti koja pršti iz stihova... Mira iz dakltilo-biroa je plakala dok je ovo prekucavala, a ona, znaš, ona ima neku posestrimu koja poznaje Boru Dugića! Njega kad bismo angažovali da svira u orkestru to bi bilo fenomenalno! Ali, o tom - potom.
- MARLON: Pa, to mu dođe kao neki narodnjački mjuzikl?
- TOLE: Ma, etno opera! Biće to hit! Samo moramo da doguramo do sindikata nekako, da se nađu neke pare, jer bez para nema ništa, a za to mi treba podrška ovog novog upravnika, da potpiše projekat ispred kulturnog centra. I onda možemo da počnemo.
- MARLON: A ko će to da igra, čika-Tole?
- TOLE: Kako ko? Pa ti i Marica! Ja ću da režiram i da igram gazda-Todora. Ma, hit ćemo da napravimo! Hit!
- MARLON: A gde ćete, čika-Tole, ovce da nađete?
- TOLE: Ma, ima da ih iskrojimo od kartona ako treba!
- MARLON: Ne znam, čika-Tole, moraćete vi to lično da predstavite upravniku. On i ja smo se nešto popičkali. Ako mu ja to odnesem, on će time da obriše dupe. Vidite vi to sa njim sami. Ja sada stvarno moram da idem, jebi ga, uspavao sam se za posao, kasnim u pičku materinu!

TOLE: Dobro, sine, idi ti... Ja ću da ostanem ovde da sačekam upravnika...

Marlon odlazi brzo, Tole ostaje da sedi zamišljen. Zamračenje.

4.

Noć. Marlon je na poslu. Merilin je u krevetu sa upravnikom. Izvlače se ispod čaršava. Puše. Sada je upravnik već zaveden, očaran je Merilinom.

MERILIN: I, šta si rešio?

UPRAVNIK: U vezi čega, bejbi?

MERILIN: Kako u vezi čega? U vezi predstave.

UPRAVNIK: Koje predstave?

MERILIN: Kako koje predstave? One koju ćemo da igramo! Jesi li izabrao?

UPRAVNIK: Ne znam. Ne mogu sada o tome da razmišljam.

MERILIN: Ne možeš sada o tome da razmišljaš? A kada ćeš moći o tome da razmišljaš?

UPRAVNIK: Odlučite vi sami.

MERILIN: Kako sada da odlučimo mi sami, kad si ti rekao da ćeš ti da odlučiš.

UPRAVNIK: Rekao sam, ali sada nemam vremena, imam druge probleme... pravne prirode. Igrajte Tenesija.

MERILIN: Ma da li si ti normalan, ko će to da gleda? Hoću da igram za publiku, hoću punu dvoranu, aplauze! Ja sam glumica, čoveče!

UPRAVNIK: Pa naravno da si glumica, bejbi! Ti si odlična glumica, nemoj da misliš da se meni ne dopada kako ti glumiš.

MERILIN: Dobro, a zašto mi onda ne obezbediš neki posao na sceni? Ti si moj menadžer. Hajde, nađi mi posao. Ja hoću da glumim!

UPRAVNIK: Nisam ja tvoj menadžer, ja sam upravnik! Razumem ja tebe, ti si umetnica, tebi treba pažnja, trebaju ti posebni uslovi... Ali, razumi i ti mene, ja sam upravnik i biznismen! Na meni je velika odgovornost! Ne mogu da dozvolim da mi se poslovni projekti raspadaju zbog... emocija.

MERILIN: Je li tako? E, onda bi trebalo da znaš da su emocije sastavni deo moga posla. Ja to ne mogu razdvojiti. Ja sam glumica! Publika traži od mene čistu i stvarnu emociju. Ja živim od emocija, dragi. Takav je posao...

UPRAVNIK: Bejbi, dobićeš i emocije i predstavu i krov nad glavom, samo se strpi da rešim ove probleme sa državom... Evo, zašto odmah ne predeš kod mene u stan, i rešili smo bar jedan problem.

Merilin ne želi da odgovori na ovo pitanje.

UPRAVNIK: Ali, ti očigledno još nisi spremna da ostaviš onog klinca. Nije mi jasno zašto si ti uopšte sa njim?

Merilin ćuti. Pije alkohol.

MERILIN: Ti to ne razumeš. Ja sam sve što on ima ovde... Ne mogu tek tako da ga ostavim. Treba mi vremena!

UPRAVNIK: To si rekla i pre mesec dana! Šta će ti to dete?

MERILIN: Ne znam šta će mi... Ali, da nije bilo njega, možda bih davno odustala, možda me ti nikada ne bi ni zatekao ovde. Ovako, pored njega, nikada nisam sebi smela da dozvolim da budem slaba, da posustanem, da podbacim. Ne pred njim.

UPRAVNIK: Ne možeš ti celog života izigravati njegovu majku. On je odrastao čovek, može i sam da se snađe u životu.

MERILIN: A malopre si rekao da je dete! Ne mogu tek tako da ga ostavim i odbacim. Nikada mi to ne bi oprostio. Tebi je lako, bubili, ti uvek možeš ostaviti sve i vratiti se na Brodvej. A ja? Šta ja imam? Ova scena, ovaj krevet, nekoliko kostima... To je sve što imam.

UPRAVNIK: E pa, bejbi, ne možeš imati sve! Ni meni ne cvetaju ruže, stvari se ovde ne odvijaju onako kako sam ja zamislio... Ovaj sudski spor sa Stevićem postaje sve komplikovaniji. Izgleda da je potplatio nekoga! U opštini su se odjednom pojavili neki papiri kojih do sada nije bilo. Sad mi traže još para za taj privatni deo, a ne vraćaju ono što su uzeli. Prete bagerima. Hoće da nas ruše ili da poništavaju privatizaciju.

MERILIN: Neće valjda! Pa, gde ćemo mi onda? Na ulicu?

UPRAVNIK: Ma, ništa se ti ne brini. Srediću ja to. A onda ćemo svi biti srećni, igraćemo predstave i puniti dvoranu.

MERILIN: Da! Ti i ja! Jugoslav i Merilin! Mi to možemo!

Merilin krene da se grli sa njim sve dok se ne začuje lavež Jugoslavljevog psa. Potom, kao da ga neko šutne, pas počne stravično da arlauče.

UPRAVNIK: Paris!

MERILIN: (trgne se preplašeno) Marlon! Došao je ranije...

Jugoslav hitro skoči i počne da se oblači. Krene ka izlazu.

MERILIN: Ne tamo! Kroz kancelariju! Molim te, kroz kancelariju!

UPRAVNIK: Ali, Paris.

MERILIN: (umiruje ga) Molim te. Molim te... Pusti mene da mu objasnim. Pusti mene, molim te.

Upravnik negoduje, ali ga Merilin izgura prema kancelariji. Marlon ulazi, smrknut. Gleda unaokolo i pogledom pretražuje scenu.

MARLON: Gde je?

MERILIN: Marlone? Otkud ti. Baš sam se spremala da legnem da spavam.

MARLON: Gde je?!!

MERILIN: Ko?

MARLON: Ne pravi se luda, džukela mu je ispred!

MERILIN: Videla sam nekog psa na ulazu, ali nisam obratila pažnju na njega. Možda je pobegao od kuće. Stvarno ne znam o čemu pričaš, došla sam pre deset minuta i spremam se da spavam. Ovde nema nikog osim mene.

Iz upravnikove kancelarije se začuje lomljenje stakla.

MARLON: Nikog!?

Posle nekoliko trenutaka na scenu izlazi upravnik, stresa sa sebe ostatke srće. Gleda da li se negde posekao.

UPRAVNIK: Prozor u kancelariji se slomio... Poslaću nekog da to popravi sutra.

MERILIN: Gospodine upravniče! Je l' vam dobro? Ovaj, otkud vi ovde?

UPRAVNIK: Ostao sam prekovremeno da sredim neke papire... Nisam vas čuo kada ste se vratili. Izvinite ako sam vas uznemirio.

MARLON: Marš napolje!

UPRAVNIK: Pardon?

MERILIN: Marlone, nemoj...

MARLON: (Merilin) Ćut! (Upravniku) Ti, pokupi onu tvoju džukelu ispred i teraj se odavde u tri lepe!

UPRAVNIK: Izvinite, mladiću, a odakle vama pravo da me isterujete iz mog pozorišta?

MARLON: Slušaj ti, pametnjakoviću... Možda si ti ovde neki kurčev šef u svoje radno vreme. Ali nakon toga, ovo je moja kuća i ja sam ovde gazda. I zato ti poslednji put kažem, vuci se odavde, da te ja ne bih išutirao napolje, kao onu tvoju džukelu!

UPRAVNIK: Tako, je li?

MARLON: Upravo tako!

UPRAVNIK: Dobro. Onda, do sutra... Doviđenja! Laku noć, Merilin.

MERILIN: Laku noć, gospodine upravniče.

Upravnik odlazi sa scene.

MERILIN: Da li si ti poludeo???

MARLON: (drekne) Jesam, poludeo sam!!! Ako sam lud, nisam retardiran!

- MERILIN: Ti si potpuno pomahnitao, mili. Izdrao si se na sirotog čoveka, pomisliće o nama da smo neki divljaci.
- MARLON: Briga me šta će da pomisli. Ja i jesam divljak! Jesam! (dere se kao divljak) AAAAAAAAAA!
- MERLINI: (vrisne preplašeno) Marlone! Nemoj!
- MARLON: Šta nemoj? Trči kod „gospodina upravnika“ da te zaštiti. Možda ti, ako budeš bila dobra prema njemu narednih deset godina i skakala mu na kurac, na kraju da neku ulogu da glumiš.
- MERLINI: (plačno) Marlone, kako to razgovaraš sa mnom!?
- MARLON: Baš onako kako se ti i ponašaš!
- MERILIN: Šta hoćeš time da kažeš!?
- MARLON: Ništa neću da kažem. Boli me kurac, od danas više neću ništa da pričam. Samo ću da ćutim i gledam. Ako je nesposoban da vodi pozorište, neka se vrati odakle je došao i neka nas ostavi na miru. Ako ne ode on, ja odlazim!

Merilin krene da mu se umiljava.

- MERILIN: Marlone, mili moj...
- MARLON: Ostavi me! (legne i okrene joj leđa)

Merilin se trgne uplašeno. Rastuži se, sedne na ivicu kreveta i zapeva.

*When I fall in love
it will be forever
Or I'll never fall in love!
In a restless world like this is
Love is ended before it's begun
And too many moonlight kisses
Seem to cool in the warmth of the sun...*

- MARLON: Izvini.
- MERLIN: U redu je, mili. Umoran si i nervozan. Imali smo lošu probu danas, sve nas je to dotuklo. Možda sam i ja kriva, nisam ti pružila podršku, nisam ti dala pravu emociju na sceni. Ali biće bolje. Biće sve u redu...

On spusti svoju glavu na njeno krilo. Ona se ljulja i peva kao da uspavljuje bebu.

*When I give my heart
it will be completely,
Or I'll never give my heart
And the moment I can feel that
you feel that way too
Is when I fall in love with you.*

5.

Ista scena, ujutru. Marlon i Merilin još spavaju, ulaze Rada i Tole, pale scensko osvetljenje, reflektore.

TOLE: Gledaj Rado, tu ovako može da stane jedna platforma za orkestar. Bora Dugić, ako pristane, njega ćemo da stavimo na neko uzdignuto mesto, na primer ovako ovde, solo, a iza njega, ovako, srebrnu školjku jednu veliku, da šljašti.

RADA: Lepo...

TOLE: Ovako u pozadini će biti kulise i na njima naslikana livada, trava zelena, nebo plavo, kuće male krečene u belo. Idila. Ovde ovako... (dok to pokazuje smeta mu krevet na kome spavaju Marlon i Merilin, pa pokušava da ga pomeri) Ovako ovde... Deder, Rado, pomози mi! (guraju krevet)

MERILIN: (prene se iz sna) Ju!

Tole i Rada ne obraćaju pažnju.

TOLE: E ovde ovako, u toj liniji, tako, tu će kolo da igra. Ovako, odavde pravo, pa malo da zavija na kraju.

RADA: Ma Tole, ti si sve smislio! Svaka ti čast!

TOLE: (raduje se kao malo dete) E, pazi sada ovo Rado! Pazi ovo! U onoj sceni kad Marko dolazi na kumov grob da se pokojnom kumu požali, tu će ovako grob da bude, baš tu kako je sada ovaj krevet. I Marko dolazi da se žali kumu, i tu klekne pored groba, siromah, ovako, i plače.

Tole klekne i glumi plakanje pored zbunjene Merilin. Marlon još spava.

TOLE: *Kume, kume, jao kume... Jao, jao, šta ću, kud ću?! A kum - a to sam ja, jel' te - ustvari kumov duh, nabeljen onako brašnom u licu i u beloј haljini, spušta se sa neba!!! Na sajlama ću da visim, ovako iznad groba, i da govorim (krevelji se kao avet na Merilin) „daaaaј duuuušu, daaaaaј duuuušuuuuu!!!!“*

Merilin vrisne, svi se trgnu. Marlon se prene iz sna. Rada i Tole prasnu u smeh.

RADA: Jao, Tole, ja sam znala da si ti opasan glumac, ali da si ovako dobar reditelj, to nisam ni sanjala...

MERILIN: (demonstrativno ustaje i oblači se iza paravana) U pičku materinu, ovde nema niko normalan...

RADA: To će, Tole, hit da bude!

TOLE: Hoće, Rado, hoće! Samo još pare da nađemo, Rado, ovog novog nekako da obrlatimo.

MARLON: (sanjivo) Ma, koliko je to sati?

RADA: Deset!

MARLON: (pada u krevet ponovo) Jaaaao, tek što sam sklopio oči, takoreći.

RADA: Tek što si ih otvorio, a sad ćeš opet da ih sklopiš, kol'ko vidim. Ustaj, lenčugo! Tole ima opasno dobru ideju za dramu, evo sad mi je pričao. Ma, genijalno je sve smislio. Da vidiš samo... I muzika, i kolo, i pesma i gluma.

MARLON: (nezainteresovano) Ahaaam, znaaam.

RADA: Ti ćeš da glumiš kujundžiju, a Marica čobanicu.

MERILIN: (iza paravana) Šta ću ja da glumim?

RADA: Čobanicu! A Tole će da glumi matorog kuma perverznojaka, što otima mlade cure po selu. Hi-hi-hi! To mu priliči. I-hi-hi-hi!

TOLE: E, sad baš... nije tako, Rado.

RADO: Zajebavam te, Tole, nemoj se ljutiš. He-hee...

MERILIN: (iza paravana) Ne dolazi u obzir.

TOLE: Šta ne dolazi u obzir? Šta, ćero?

MERILIN: (izlazi iza paravana, na primer u nekoj izazovnoj odeći) Da li ti ja ličim na čobanicu, majke ti?

TOLE: Pa ne ličiš, ćero, ali ćemo da te napravimo da ličiš. Ima da ti obučemo belu košulju ručno veženu, i kike pletene da ti stavimo ovako preko bujnih grudi, pa suknju tkanu sa motivima pupoljaka ruže, simbolično, jer si ti još mlada i nevina, ruža u pupoljku, takoreći.

MERILIN: Sačuvaj bože!

TOLE: Hoćeš, ćero, hoćeš. Nisi još ni pročitala tekst. A kad budeš pročitala, jao, ima da ti se sviđi, ima jedva da čekaš da počnu probe!

RADA: Ma, šta će da ti fali?

MERILIN: Ma, ne pada mi na pamet da čitam nikakve kvazi-tekstove i da glumim čobanice u amaterskim predstavama.

TOLE: Slušaj, ćero... Da ti čika-Tole nešto kaže. Nije to nikakva sramota, ti ćeš da glumiš jednu smernu i poštenu čobanicu. Pa, ako *mene* nije sramota, što kaže Rada, da glumim matorog perverznojaka i da visim sa plafona okrečen u belo, MENE što sam igrao Tošicu u „Izbiračici“!? Izvini, ćero, ali ja ne vidim što bi tebe bilo sramota da igraš bilo šta? I ovako po ceo dan sedite besposleni, mladost vam prođe za badava. Ja sam u tvojim godinama za sobom imao već ko zna koliko premijera, i dobio plaketu u Donjoj Pećnici. Možeš ti da budeš profesionalka u „Grošu“ po ceo dan ako hoćeš, a kad dobiješ ulogu čobanice, treba da budeš čobanica.

MERILIN: (drsko) Slušajte vi mene sada šta ću vam reći, gospodine Tomislave Radovanoviću! Nisam vam ja nikakva ćerka, i prestanite da me oslovljavate tako. Zabole mene pička za vašu plaketu iz Donje ili Gornje Vukojebine i sve uloge prostaka i perverznojaka u kojima ste do sada briljirali!

- TOLE: Dobro, bre, što se ljutiš odmah? Uh, bre, kakva si! Ja ti samo lepo kažem. Ako ti nećeš da glumiš, ne moraš. Može i ova lutka da glumi. Jeste da je crna, ali ja mogu da promenim tekst da čobanica ne bude Marica nego lepa Ciganka Marela! Marela neće da se ljuti što glumi čobanicu. Jel tako, Marela? Još samo da naučimo Marelu da igra kolo. (uzima lutku i pokušava da igra sa njom)
- RADA: Marela će pre i da nauči da igra kolo nego Marica. (smeje se) Ta lutka je više predstava odigrala od njih dvoje zajedno.
- Merilin iznenada histerično priđe i otme mu lutku.
- MERILIN: Ostavi tu lutku!!! I terajte se više odavde, ne mogu da vas slušam da mi solite pamet, vi koji nikada u životu niste ni gledali, a kamo li napravili neku profesionalnu predstavu. Sprdate se celog života na sceni, kao da vam je to igralište, pravite *Grand Paradu* od pozorišta!
- Dok Merilin vrišti na njih ulazi upravnik. Ozbiljan je i zvaničan. Marlon je i dalje u krevetu.
- UPRAVNIK: Kakva je to galama ovde?
- MERILIN: Ovi ovde hoće da naprave cirkus od našeg pozorišta! Hoće da me obuku u čobanicu i da igraju kolo na sceni. Kuju planove o nekoj premijeri svima nama iza leđa. Oh, gospodine upravniče, i to nije sve! Uznemiravaju me i vređaju, upadaju dok spavamo i premeštaju nas zajedno sa krevetom, a onda se krevelje na mene i prepadaju me! Hoćete li, molim vas, biti tako ljubazni, gospodine upravniče, i narediti im da ne upadaju kako žele u prostorije jedne dame? Krajnje je vreme da neko zavede red u ovom pozorištu.
- TOLE: Gospodine upravniče, dozvolite, ovo je javno mesto. Ja sam ovde došao službeno, ja sam se vama još juče najavio, ovo je zakazani sastanak! Došao sam da razgovaram sa vama o poslu, razume se, da vidim kako napredujete sa tekstom koji sam vam doneo.
- UPRAVNIK: Ko je ovaj čovek?
- RADA: (šapatom) Pa, Tole. Naš glumac amater.
- UPRAVNIK: Šta hoćete?
- TOLE: Doneo sam vam tekst, pre mesec dana. Siguran sam da se sećate. „Kume, izgore ti kesa.“ Sećate se? Ona fenomenalna tragikomedija sa igranjem i pevanjem.
- UPRAVNIK: Nemam sada vremena za to. (zvoni mu mobilni) Halo... halo...
- TOLE: U redu, u redu! Ja razumem da imate obaveze. Ne bih vas badava zadržavao, samo sam mislio da vam predočim dokle se stiglo u pregovorima u kombinatu. Generalni je spreman da dâ pare preko sindikata, samo se čeka vaš potpis da se stvar formalno provuče kroz zasedanje odbora za kulturu. Treba mi samo minut vašeg vremena...
- UPRAVNIK: Zaista, imam sada ovde neka posla da završim, a potom žurim na sud. Rekao bih vam da dođete kasnije, ali zaista ne znam kada će se završiti. U ovoj zemlji je sve nepredvidljivo. (opet mu zvoni mobilni, priča na engleskom) Hi? Look, I can't talk now... Call you back latter... (prekine vezu)

TOLE: Ma, nema veze, mogu ja da sačekam ovde!

MERILIN: E, ovde, vala, nećete!

TOLE: Čekaću vas tamo kod Rade, u holu. Samo vi obavite te vaše važne razgovore na engleskom, i nemojte ništa da se sekirate. Ništa! Sve će da se sredi! Znae kako je rekao jedan moj kolega, bog da mu dušu prosti: „Rad je stvorio čoveka, sekiracija ga je u grob oterala!“

Tole i Rada odlaze sa scene.

UPRAVNIK: (Marlonu) Deset je i trideset. Radno vreme vam je počelo pre sat i po vremena. Marko Brankoviću, vi ste još u krevetu. To nije prvi put da ne poštujete radno vreme. Izbegavate svoje obaveze, odbijate da izvršite radne zadatke, učinak vam je loš. Iskoristiću svoju nadležnost kao upravnika da vam ovom prilikom uručim pismeni otkaz. Izvolite.

MARLON: (iz kreveta) Šta, bre? Šta je to?

UPRAVNIK: Otkaz. Možete da ga potpišete, a i ne morate. Svejedno je.

MERILIN: Gospodine upravniče! Ali...

UPRAVNIK: Merilin, molim vas...

Marlon drsko pocepa papir i baci ga upravniku u lice.

MARLON: Ovo možeš da zavučesh sebi u dupe!

UPRAVNIK: Možete da radite sa svojim primerkom šta hoćete. Budući da vam je danas prestao radni odnos, a u skladu sa vašim ugovorom koji imate od ranije sa opštinom, član četiri, nemate više pravo da koristite prostorije pozorišta u svrhu stanovanja. Zato vas molim da u najskorijem roku pokupite vaše stvari i napustite zgradu. Nadam se da ćete zadržati dostojanstvo. Pod ovim krovom više niste poželjni. Toliko. Doviđenja.

Upravnik odlazi. Posle nekoliko trenutaka Marlon ustaje iz kreveta i baca nešto za njim. Nešto krupno, stolicu, sto... Besni potpuno divljački, dernja se, baca stvari koje mu padnu pod ruku.

MARLON: Jabaću mu mamicu pedersku!!!

MERILIN: Marlone!

MARLON: Šta „Marlone“!? Šta!?

Marlon izvadi svoj i njen kofer i počne da se pakuje.

MERILIN: Šta to radiš?

MARLON: Pakujem se, valjda vidiš?

MERILIN: Ali, kuda ćeš?

MARLON: Vraćam se u Beograd.

MERILIN: Ali, ne možeš!

MARLON: Mogu, ko će da me spreči? Ako se već ne bavim glumom, mogu i tamo da radim kao noćni čuvar, za veće pare! I da ne gledam šta ti radiš ovde.

MERILIN: (plačno) A ja?

MARLON: Ne znam. Ti odluči.

MERILIN: Šta da odlučim?

MARLON: Ideš ili ostaješ?

MERILIN: Ali, ne možemo nazad u Beograd! Znaš da tamo nemamo više ništa. Godine su prošle. Nemamo više ni stan. Gde bismo spavali? Šta bismo radili?

MARLON: Nemam pojma, smislićemo nešto usput. Imamo prijatelje, snaći ćemo se za nekoliko dana, pa ćemo naći nešto...

MERILIN: Marlone, ne budi smešan. Koje prijatelje?

MARLON: Naše kolege sa klase, na primer.

MERILIN: Oh, Marlone. Moraš da znaš da više ništa nije onako kako smo ostavili pre nekoliko godina. Ako se sada vratimo u Beograd, nećemo tamo pronaći ona ista mesta i one iste ljude. Pogledaj. (izvuče neke novine) Nisam htela ovo da ti pokažem. Igrali su našu diplomsku predstavu povodom petogodišnjice diplomskog ispita! Nas nisu ni pozvali... Mrze nas jer smo bili najbolji na klasi. Ako se ikada budemo vraćali, vrtićemo se sa Brodveja, kao zvezde.

MARLON: Ali, to se neće nikada dogoditi! Vidiš da je sve tako jebeno komplikovano!

MERILIN: Ne gubi nadu! Ja brinem o tome. Videćeš. Još malo i mogli bismo da budemo u mogućnosti da ostvarimo naš snove. Samo kada bi ti bio malo više strpljiv, dragi.

MARLON: Ja da budem strpljiv? Gde? Na ulici? Da se strpim na nekoj klupi, dok se ti ovde ne popneš na kurac „gospodinu upravniku“.

MERILIN: (uzdahne) U pravu si. Možda sam ja do sada bila previše blaga prema njemu. Zato se on ovako i razgoropadio. Ali to neće više moći tako. Razgovaraću sa njim. Ne može tako da se ponaša prema tebi! Ima da ti se izvini i ima da nam dâ platu, pre svega, ako misli da ostanemo! Ne bude li pristao, onda ću ja dati otkaz, pa posle neka pravi repertoar sa Toletom!

MARLON: Merilin, mislim da od toga nema ništa!

MERILIN: Molim te, Marlone, daj mu još jednu šansu. Mislim, daj meni još jednu šansu.

MARLON: U redu, Merilin, ali ovo je poslednji put. Svega mi je preko kurca.

MERILIN: (ljubi ga, zahvalno) Znam, dragi, znam. Hvala ti. Nećeš se pokajati.

MARLON: Da, ali do tada treba negde da spavam.

MERILIN: Možeš da spavaš u hotelu „Morava“, na primer, nekoliko dana.

MARLON: Odakle mi para za hotel? ... Spavaću u „Grošu“, u onoj gostinskoj sobi.

MERILIN: (nečekivano burno) Ne u „Grošu“!

MARLON: Šta ti je, zašto ne u „Grošu“?

MERILIN: Pitaćemo Radu da te smesti kod nje nekoliko dana.

MARLON: Ma, što da smaram ženu bezveze...

MERILIN: Možda Tole ima mesta u stanu!

MARLON: Ma, kakav, bre, Tole, Merilin! Spavaću u „Grošu“, reći ću Žiletu da mi odbije od plate.

MERILIN: Ali, ali... tamo je buka noću... i soba je hladna, krevet je neudoban...

Marlon je gleda čudno...

MARLON: Merilin, ti se pobrini za Srbislava, a ja ću se već nekako snaći. Idem, pre nego što se vrati.

MERILIN: Čekaj, ispratiću te do „Groša“!

Izlaze. Posle nekoliko trenutaka na scenu izviruje Tole.

TOLE: Gospodine novi upravniče!

Šunja se sa jednog kraja scene prema vratima upravnikove kancelarije koja je na drugom kraju.

TOLE: Gospodine novi upravniče? To sam ja, Tole Radovanović. Rekli ste da dođem malo kasnije. To je bilo još pre (gleda na sat) petnaest minuta. E, pa evo me! Došao sam da vidim kako napredujete sa tekstom. Gospodine novi upravniče... juhu...

Proviri u kancelariju.

TOLE: Niste tu. Dobro... Sačekaću... Imam ja vremena... eh...

Šeta po sceni, dođe do ogledala, namešta odelo, vežba govor.

TOLE: Gospodine novi upravniče, ja vas ne bih nikako požurivao... Sve je manje vremena... sve je manje *dragocenog* vremena. Sindikat zaseda za nekoliko dana. U interesu je svih nas, a naročito *kulture*, da se predlog projekta iznese pred odbor... Jer bez tih para... Jer bez sindikalnih finansijskih sredstava, jasno je, ova drama... ovaj projekat može biti doveden u pitanje.

Postaje nervozan... Gleda po sceni. Jer, kad god se nađe na sceni on odmah počinje da realizuje svoju dramu „Kume, izgore ti kesa“. Osmatra kulise, scenografiju... Zamišlja, projektuje u svojoj glavi. Čak počne i da izgovara tekst, kako svoj, tako i druge, imitirajući ženski glas po potrebi. Gluma mu je inače vrlo loša.

TOLE: Ko to čuva tako lepe ovce? Gle, još lepša čobanica mlada... (pogleda u lutku Junisu)
... Cigančica mlada.

Ustaje i počinje da igra po sceni i pevuši. Pridje Junisi, uzme je.

TOLE: O, lepa Marelice, usne su ti k'o višnjice, u bluzi ti komad sna, do tebe bih rado u kolu igrao ja!

Tole daje glas lutki, i pokreće je kao da ova govori.

JUNISA: U kolo dođi, do mene se prihvati, o lepi i snažni, kujundžija Marko!

Tole počne da igra sa njom.

TOLE: Tako mlada, a u kolu iskusna!

JUNISA: Batali priču, kolo povedi jače, da se sve tresе! To! Junače!

Tole počinje divljački da igra sa lutkom, i polako počinje da je ispipava. Zanesе se, stiska je napaljeno, dahće, onako kako on zamišlja to „stilizovano vođenje ljubavi kroz ples“. Na kraju joj zavlači ruku ispod haljine, i tamo napipa novac. Odjednom se skameni u čudu. Izvrne lutku naglavačke i zagnjuri glavu među njene noge. Zavuče ruku i iz njene vagine izvadi novac koji je Merilin tu krila. Nekoliko debelih smotuljaka novčanica od po 100 evra.

To mu da ideju koja ga potpuno ozari u licu! Podmuklo sakriva novac u nedra, vraća Junisu tamo gde je bila. Poljubi je zahvalno i beži.

6.

Te večeri, dosta kasnije. Na sceni je upravnik, sređuje neke papire. Zove Žileta mobilnim telefonom.

UPRAVNIK: Halo, Žile. Pa dobro, bre, pobratime, šta je, bre, ovo? ... Šta znaš? Šta ćeš ti više da središ? Video sam ja kako ti sređuješ stvari, podmetnuo si mi onog Peru Pekara za svedoka, ne zna da se potpiše čovek... Čekaj, jesam ti dao pare? Jel sam sve platio? ... Pa šta onda? Jel' to sve zbog one male, onda? ... Znaš ti koje. A ja, Žile, nisam znao da ona s tobom... Žile, znam da je zbog nje ... Zakon? Žile, nemoj da me zezaš, svi znaju da si ovde ti jedini zakon! ... Jeste, to hoću da kažem! Zajebao si me pobratime! ... Lepo, zajebao! Al neću da ti ostanem dužan, Žile. Samo gledaj! ... Samo gledaj!

Upravnik prekine vezu. Smori se. Nastavi da probira papire i da se pakuje. Izvadi burmuticu iz džepa i ušmrkne malo. Dolazi Merilin iz „Groša“, umorna.

MERILIN: Oh, otkud ti?

UPRAVNIK: Eto, došao sam da završim nešto.

MERILIN: Pa, zar ovako kasno, van radnog vremena?

UPRAVNIK: Gotovo je, bejbi. Nema više radnog vremena.

MERILIN: Šta je gotovo?

UPRAVNIK: Sve je gotovo. Oduzeli su mi sve.

MERILIN: Kako?

UPRAVNIK: Eto, tako. Pravosnažno. Privatizacija je poništena.

MERILIN: (vrlo iznenađena, gotovo bez teksta) Poništena!? Pa, šta to onda znači?

UPRAVNIK: To znači da su me prevarili. To znači da se ovde na zna ko pije, a ko plaća. Ne zna se šta je čije.

MERILIN: Ali, šta ćemo sada da radimo?

UPRAVNIK: Nemam pojma, pretpostavljam da će vam dodeliti nekog novog upravnika.

MERILIN: Čekaj, kako novog upravnika? A gde ćeš ti, bubili?

UPRAVNIK: Ja odlazim. (zatvara torbu)

MERILIN: Gde odlaziš?

UPRAVNIK: Ne znam. Ovde sam završio.

MERILIN: Kako, završio? Nisi ti ništa završio. Mi nismo ništa završili. Nismo još ni jednu predstavu odigrali. Ne možeš da odeš, ti moraš da nam pomogneš! Kako ćemo bez tebe?

UPRAVNIK: Kasno je sada, bejbi. Kasno za sve. Ovde se više ništa ne može učiniti.

MERILIN: Mora da može! Zar ćeš tako lako da odustaneš od svega!?

UPRAVNIK: Možemo mi da se trudimo još deset godina, ništa nam ne vredi. Ne umem ja sa ovim seljacima, oni su ovde još pod Turcima, bodu se noževima i valjaju po blatu, više ih zanima šta se dešava u komšijinom dvorištu nego u njihovom. Odavde treba bežati, što dalje. Sramota me je i imena i porekla, sa psima je lakše razgovarati nego sa ovima ovde! Vraćam se tamo gde umem da se snađem.

MERILIN: Pa zar ćeš tek tako da me ostaviš?

UPRAVNIK: Ako hoćeš, možeš sa mnom. Nije to tako lako...

UPRAVNIK: Nije ni teško ako znaš šta hoćeš. Znaš li ti, bejbi, šta hoćeš? Veruješ li ti u svoje mogućnosti, u svoj talenat?

MERILIN: Naravno da verujem.

UPRAVNIK: Želiš li da ga iskoristiš na nekom mestu gde će publika znati taj talenat da poštuje i adekvatno plati?

MERILIN: Svakako da želim, ali...

UPRAVNIK: Ali, šta? Zbog čega onda ne pođeš sa mnom? (Upravnik joj priđe, i sada razgovaraju stojeći blizu jedno drugome, držeći se za ruke... pokazujući bliskost na neki način) Ne dopadam ti se? Ne možeš da zamisliš da živiš sa mnom? Ako je tako, reci.

MERILIN: Bubili, ja bih s tobom mogla na kraj sveta, ali...

UPRAVNIK: Opet „ali“! Šta je onda? Marlon?

Merilin se učuti i pogleda u pod.

UPRAVNIK: Dozvoliceš da ti ta seljačina uništi karijeru? U životu se ne pruža mnogo pravih prilika, bejbi. Ja to najbolje znam. Neke propustimo tek tako, nikada i ne saznamo da smo nešto bitno propustili. A nekih se dočepamo, sasvim slučajno, i jednoga dana shvatimo da smo učinili veliki korak. Jesi li ti spremna za velike korake?

MERILIN: Jesam, bubili, znaš da jesam! Znaš i sam da sam spremna da učinim sve za svoje ideale, pa čak i neslavne stvari, ali... ne i da gazim preko leševa. Ubiti ljubav, vrlo je slično i ubistvu čoveka. Srce je mrtvo u oba slučaja.

UPRAVNIK: Ljubav. (nasmeje se) Ljubav? Vi žene ste zaista sklone da svašta ljubavlju nazivate... To nije ljubav, bejbi. Ti to i sama znaš... Ja nisam neki romantičan čovek, ali neke stvari mogu da razlučim. Ne može to biti ljubav ako se krešeš sa strane sa Žikom Komunistom.

MERILIN: Ali, bubili, ja sam....

UPRAVNIK: Znam, bejbi, znam. Ne moraš se meni pravdati. Ja te ne osuđujem, nikada nisam. Pa, sa takvim šmokljanom na grbači, neko je morao da bude muškarac u vašoj vezi. Ti si se nosila sa svim tim vrlo hrabro, da ti svaki muškarac može pozavideti. Dok je mene, to više nećeš morati da radiš sebi! Budimo realni - to što te drži pored njega, to nije ljubav. To je samo tvoja savest.

MERILIN: Ali, kako ću protiv svoje savesti?

UPRAVNIK: Čime je on zaslužio toliku tvoju žrtvu? Je li ti nekako pomogao? Hajde reci, šta je on učinio da ti se oduži? Ništa! Samo te je maltretirao svojom bolesnom ljubomorom i posesivnošću. Nikada nije mrdnuo ni malim prstom da ti pruži bar malo sigurnosti i podrške. Da, sa svim tim mišićima na sebi mogao je samo da lomi stolove kao magarac i prebije svakog ko ti priđe, ali to nije sigurnost koja treba jednoj ženi. Tebi treba muškarac koji će te podržati u karijeri, koji će stati iza tebe, koji će ti pružiti ruku na sceni, a rame iza scene. On to nikada nije umeo. Samo te je zamajavao, kočio te i zadržavao ovde, jer nema hrabrosti ni da te prati, a kamo li da te povede negde. On je gubitnik, bejbi. Autsajder... Amater!

Dok upravnik ovo govori Merilin se oseća neprijatno, možda se i ne slaže sa svime, nešto pokušava da kaže, ali na kraju začuti jer ne ume da prigovori njegovim rečima.

UPRAVNIK: Došlo je vreme da malo misliš i o sebi. Da staviš sebe na prvo mesto. Ti si lepa i pametna žena. Sposobna, talentovana. Ti i sama možeš mnogo. Ja ti mogu pružiti ono što on nikada neće moći. Sve o čemu si oduvek maštala! Pomisli na Njujork, pomisli na svetla Brodveja. Premijere! Crveni tepih! Napraviću od tebe zvezdu, bejbi!

Merilinine oči su već sijale dok je on pominjao Njujork i Brodvej, i sada se već drže za ruke i gledaju zaljubljeno i sanjivo. Trenutak pre nego što će da se poljube, uz lomljivu Marko ruši deo kulisa/scenografije iza kojih je stajao neko vreme i slušao njihov razgovor. Potpuno je izbezumljen, možda čak i pripit. Pogled mu je ubilački. U ruci drži pištolj. Merilin vrisne. Marlon krene ka upravniku, bez reči, odlučno, bez predomišljanja, uperi pištolj u njega.

MERILIN: Marlone, nemoj!

Marlon kao da je i ne čuje. Kreće na upavnika pištoljem. Upravnik se prestravljen povlači unazad.

UPRAVNIK: Marlone! Smiri se. Marlone, nisam tako mislio. To su gluposti! Žao mi je! Nisam tako mislio! Sloni taj pištolj, Marlone. Može da opali! Marlone... (hoda unazad prema krevetu, saplete se, padne na krevet) Daću ti novac!

Marlon puca, upuca ga. Upravnik se stropošta iza kreveta. Merilin vrisne stravično, dotrči do upravnikovog tela, ali kada ga ugleda stane skamenjeno sa rukama na ustima i zanemi. Upravnik je očigledno mrtav.

MERILIN: Ubio si ga... Ubio si ga...

MARLON: Kurvo.

MERILIN: (kroz plač, cvili) Žao mi je, Marlone... Žao mi je. Nisam htela.

Merilin domili do Marlonovih nogu.

MERILIN: Nisam htela da odem sa njim. Oprosti mi.

MARLON: Umukni! (uhvati je za kosu, protrese je) Lažljivice! Kurvo!

Baci je u stranu, ona padne, cvili. Marlon sedne na krevet. Posle nekog vremena ona se malo pribere, kroz plač nastavi.

MERILIN: Marlone, moraš da mi veruješ, molim te. On je jedan nasrtljivac. Nisam znala kako da se odbranim.

MARLON: Trebalo je da znam kakva si, Merilin... Trebalo je da znam.

MERILIN: Nije tako kako ti se čini.

MARLON: Tvoje noći u „Grošu“... Hah. (nasmeje se gorko) Kabare! Šou biznis... Običan kupleraj. Droljo! Čitav grad mi se smejao u lice. Sve su mi ispričali. Kako si se opijala, penjala na stolove i skidala gola... mogao je da te kupi ko god je hteo!

MERILIN: Marlone... mili moj... lepi moj... (domili do njega) ne znam čime su ti napunili uši u „Grošu“, ali treba da znaš da ništa nije tako kako tebi izgleda...

MARLON: A Žile? Jesi li i njega htela da vodiš u Njujork? (odbaci je opet od sebe, ustane, ošamari je, opet je prodrma) Jel si morala, droljo!? Jel si morala na moje oči, na očigled svih? Zašto? (uperi pištolj u nju)

MERILIN: (stavi cev sebi na čelo ili nabije u usta) Zato što te volim! Ubij me! Ne žalim! Ubij me, ako misliš da sam kriva! Ili ćeš me saslušati, ili me odmah ubij!!!

Marlon se nasmeje gorko i skloni pištolj. Pogne glavu, uhvati se za kosu, zajeca.

MARLON: Zašto Merilin, zašto? A ja sam ti verovao...

MERILIN: (opet domili do njegovih nogu) Zbog nas! Zbog tebe! Kako ne možeš da shvatiš? Činila sam onako kako sam mislila da je ispravno, samo zbog nas. Zbog naših snova.

Marlon vrti glavom u neverici. Merilin ga zagrlji, plaču zajedno.

MARLON: Nema više naših snova, Merilin. Nema više ničega...

MERILIN: Ima! Još možemo otići! Pogledaj... Imam novac za karte!

Merilin ode do kutije sa Junisom. Potraži svoj skriveni novac u lutkinjoj vagini, ali novca nema! Pogleda još jednom, pa još jednom, a onda histerično počne da pretražuje lutkinu utrobu i prostor oko nje, ispod stolice, svuda unaokolo... Opet u lutki. Posle nekog vremena odustane, ostane da sedi na podu sva izbezumljena.

MERILIN: Opljačkana sam!

MARLON: Nema više ničega... Kao da ničega nije ni bilo. Umetnost, gluma... Heh. Kakva laž. Sve je to samo jedna velika laž, otrov iz usta zmije koja me je trovala godinama... I jebala se sa svakim „upravnikom“ u gradu. „Gospođa upravnikovica“, tako je zovu u kafani preko puta. A meni prosipala priče o snovima, o sreći. Jebem ti život.

Marlon nabije cev pištolja sebi u usta.

MERILIN: (bojažljivo) Marlone...

Marlon izvadi pištolj iz usta i još jednom se gorko nasmeje.

MARLON: Jesi li se ponadala? Kurvetino! Ne zaslužuješ ti to. Ti zaslužuješ da truneš sama u ovoj rupi, celog života...

Marlon baci pištolj po strani, ustane i krene. Na odlasku se još jednom okrene ka njoj prezrivo.

MARLON: Zbogom „bubili“. (ode)

MERILIN: Marlone! Vрати se. Ne ostavljaj me, Marlone! Marko! Ne ostavljaj me, molim te... Kako ću sama...

Dok ona plače, ponovo se čuje glas publike koji odzvanja u njenoj glavi. Najpre žamor, preglasan, a onda zvižduci, sve glasniji... Prekriva uši dlanovima, ali glasovi tako ne prestaju. Dohvati pilule za smirenje, popije jednu sa alkoholom, kao i uvek. Onda još jednu, pa još jednu... Na kraju izvrne celu kutiju i sve proguta. Legne u krevet zgrčena. Zamračenje.

7.

Ista scena. Ujutru. Ulazi Rada sa svojim rekvizitima, kofama, metlama. Merilin leži zgrčena mrtva na krevetu. Upravnikovo telo se ne vidi iza kreveta. Rada je pogleda, napravi facu kao da nije iznenađena što ova još spava. Počne da čisti.

RADA: Svakog jutra ista priča. Rada čisti, Marica spava. Onaj mali ko zna gde je...

Čisti još malo, ali ne može da ćuti.

RADA: Sad ja treba da joj naredim da ustane... Otkud ja to mogu? Ko će mene da sluša? Pazi ovu lutku šta su bacili, sačuvaj me bože... Sad ću samo da imam duplo više posla: i da počistim i da sredim, i da upravnikujem.

Čisti, podalje od kreveta, i dalje priča.

RADA: Marice, ajde budi se. Ajde da pijemo kafu da ti pričam nešto. Čuješ. Jel me slušaš? ... Idem ti juče posle posla kući, zadržala sam se malo kod Dace frizerke, kad eto ti Žile, trči od suda. Kaže: „Rado, opasna je stvar. Rešili smo da oteramo ovog Amerikanca, ne završava nam posao više, ali nemamo koga da postavimo za upravnika. Pa smo mislili, Rado, ako hoćeš ti da se prihvatiš da budeš ve-de upravnica.“ Heheeej! (smeje se) Ja upravnica! Pa gde ću ja u mojim godinama da budem upravnica, pa još i ve-de! Ne znam ti ja to, Žile. Mene to ne zanima. „Molim te, Rado, kad bi nam učinila. Već od sutra, molim te.“ Evo, ovako me moli čovek. Rekoh, 'ajde, dugujem čoveku. Koliko puta je on meni pomogao... pa kad sam htela žardinjere da se stave pred pozorište, Žile odmah sutra doneo žardinjere... A posle se nešto mislim, pa kad može Žile da bude predsednik opštine, pa mogu i ja da budem upravnica jednog pišljivog pozorišta. Pa zar nije? Marice, ajde budi se. Moram da počistim ovo, jer sam zakazala prvo onduliranje kod Dace frizerke, a posle kod Brane krojača, da probam rezedo komplet što mi šije... (prilazi krevetu) Gle, šta ste ovo prosuli ovde... (ugleda upravnikovo telo) Ijuuuu!!!

Rada baci metlu pritrči upravniku.

RADA: Iju, upucan! Jao, kuku meni! Jao, hladan. Jao, gotov je! Jao!!! Marice, budi se dete, budi se, mrtav čovek! (drmusu Maricu, ali ona ne reaguje) Marice! Marice! Marice, dete! Probudi se! Marice! Jao, kuku! Marice! Jao, tragedija... Jao deco, deco, šta učiniste... Jao... Upomoć! Marooooo!!!

Rada još neko vreme drmusu Merilin i kuka, pa onda otrči do telefona i pomahnitalo okreće brojčanik.

RADA: Upomoć! Milicija! Alo, hitna! Milicija! Ljudi, tragedija! Upomoć, ljudi!

Tresne slušalicu i otrči van scene dozivajući miliciju.
Zatamnjenje.

GLAS VODITELJA TV VESTI: Vest koja nam je stigla u toku emitovanja programa. Stanovnike malog mesta Palanka na Moravi uznemirilo je svirepo ubistvo u lokalnom pozorištu. Marko Marković, po zanimanju čuvar na gradilištu, usmrtio je hitcem iz službenog pištolja Jugoslava Jovanovića, bivšeg upravnika lokalnog pozorišta. Motiv ubistva još nije razjašnjen, ali se u lokalnoj zajednici špekuliše da bi motiv najverovatnije mogao biti – novac. Naime, kako prenose **američki** mediji, ubijeni Jovanović je pre dva meseca opljačkao blagajnu pozorišta u saveznoj državi Tenesi, u kome je radio kao redar, i odmah potom sa velikom količinom novca pobegao u Meksiko, odakle mu se gubi trag. „Pretpostavljali smo da Jovanović poseduje veliku količinu novca, ali mi iz lokalne uprave taj novac

nikada nismo videli. “, rekao je u izjavi za Radio Palanka predsednik opštine Živorad Jorgovanović, dodajući „Ne znamo šta je radio u Americi, niti nas to zanima. Jovanović je bio veliki patriota koji je želeo da investira u otadžbini. Stradao je od ruke pohlepnog lopova, za šaku dolara.“ Predsednik opštine Jorgovanović nije isključeno mogućnost da se Jovanoviću, o trošku opštine, podigne spomenik ispred zgrade pozorišta.

8.

Iz potpunog mraka čuje se setna muzika i recitacija. Ozbiljan muški glas.

Oj, Srbijo među bunama, među šljivama,
oj, Srbijo među ljudima na njivama,
oj, Srbijo među pesmama, među brdima,
oj, Srbijo, pesmo među narodima.

Svetlo najpre osvetljava samo glavu recitatora. To je ozbiljan stariji muškarac, proćelav.

Tužna pesmo, majko stara,
brat nam je u taljigama dovukao iz grada
kamenu ploču, kamenog dinara,
za med našeg znoja, vino našeg rada.
A đikaju deca u lazigaćama, pod kosom,
u blatu, među svinjama, među patkama,
hraniš ih, Srbijo, družo, više prosom, više postom,
više bajkama, uspavankama, više gatkama,
i pokrivaš ih mrakom što tako teško pada
da gnev po cele noći do oblaka pali
bunom iz koliba, polja, vinograda,
pevajući srcem što sebe ne žali
niz sedmu rupu na krajnjoj svirali,

Zatim se svetlo širi dok ne osvetli celu scenu do kraja recitacije. Scena je ista, ali scenografija je potpuno izmenjena. Sada je festivalska, i to u duhu Festivala mladosti. U pozadini su jugonostalgicne parole, natpis „Festival naše mladosti“, „naše“ dopisano rukom, zastave ili grb SFRJ, petokrake, Tito. U pozadini je hor. Tu je još i pult sa mikrofonom gde stoji recitator. Sa strane je neka vrsta svećane lože. Tamo su Rada i Tole. Rada ima novu onduliranu frizuru i nov staromodni komplet od rezedo štofa. Našminkana, sva uspijena. Tole je takođe doteran na svoj način.

...oj, Srbijo među bunama, među šljivama,
oj, Srbijo među ljudima na njivama,
oj, Srbijo među pesmama u grudima,
oj, Srbijo, buno među narodima.

TOLE

I RADA: (apludiraju) Bravo! Bravo!

Recitator se udaljava i odlazi u ložu, a mikrofona preuzima Rada. Ona je presrećna, sva ozarena. Jedva govori od uzbuđenja. Čita sa papira, potpuno ravno, povremeno i sriče tekst koji očigledno nije ona napisala. Tek pokoju reč izgovori nadahnuto i pogleda u publiku tada.

RADA: Dragi moji gosti, drugarice i drugovi, dame i gospodo, braćo i sestre! Neverovatno sam uzbuđena što imam tu čast da vam se prva obratim na otvaranju jubilarnog obnovljenog festivala mladosti!

Tole i Žile apludiraju.

RADA: Mnogi nam nisu verovali. Mnogi su mislili da su festivali mladosti umrli zauvek. Ali, kao što mladost nikada neće umreti, tako ne može ni ovaj festival.

TOLE: Bravo, Rado!

RADA: Dokaz ste svi vi u publici koji ste se, posle mnogo vremena, vratili kulturi i oživeli kulturnu scenu u našem malom gradu. Sa nama su danas, na naše veliko zadovoljstvo, naši ugledni gosti i takmičari iz skoro svih republika naše bivše otadžbine. Imamo delegaciju iz Makedonije, iz Bosne, takođe i dve delegacije iz Crne Gore, i još šest delegacija iz gradova i sela Srbije. A tu su i uvaženi predstavnici kulturno-umetničkog društva „Sveti Sava“ iz Beča i Švajcarske. Hvala svima koji su se odazvali našem pozivu. Najlepše hvala našem predsedniku opštine, Živoradu Jorgovanoviću, u čijem izvođenju ste upravo čuli ovu divnu rodoljubivu pesmu.

TOLE: (aplaudira) Bravo, Žile!

RADA: A sada će vam se obratiti čovek bez koga ničeg ne bi bilo. Osvedočeni ljubitelj pozorišta, koji je pola svog veka proveo na daskama, naš renomirani glumac koji je osvojio plaketu na festivalu u Donjoj Pećnici 1974. godine, čovek bez čijeg velikodušnog novčanog priloga mi danas ne bismo bili ovde, da slavimo kulturu. Molim vas da jednim velikim aplauzom pozdravite našeg dobrotvora, Tomislava Radovanovića, Toleta!

Rada i Žile aplaudiraju. Tole pozdravlja publiku u duhu zvezde i preuzima mikrofon. Tole govori iz glave, pompezno, kao da drži politički govor. Malo više gestikulira rukama.

TOLE: Hvala, Rado. Hvala svima. Meni je srce puno da vidim ovo prelepo gledalište krcato nasmejanim licima, da vidim decu veselu u pozorištu, oni su naša budućnost, naša sreća. Ovo je mesto na kome treba da odrastaju i da se vaspitavaju naša deca. Šta je kultura? Kultura – to smo mi!

RADA: Bravo, Tole!

TOLE: Mi moramo da učinimo sve da se kultura vrati najpre u naša srca, a onda i u naše domove. Svako od nas treba da se zapita: šta ja mogu da učinim za kulturu? Prošlo je vreme kulturnih diktatura, onih koji su nas učili šta je kultura, a šta nije; koji su nam kulturu, lepo zapakovanu, donosili iz Beograda ili belog sveta. Spolja gladac, a unutra jadic! Mi znamo, vi znate, narod najbolje zna šta je kultura! A ne tamo neki iz Beograda...

RADA: Tako je!

TOLE: Narodu se ne može tako lako podvaliti. I zato smo ovde, na ovom velikom skupu, koji je na prvom mestu narodni, a onda i kulturni festival, da svojim prisustvom, i svojim učešćem, ugradimo kamen u novi temelj kulturnog života naše zajednice. Da uz pomoć lokalne zajednice, uz pomoć kombinata i sindikata, kao i individualnim zalaganjem pojedinaca, ponovo oživimo kulturu u našem malom gradu. Ja vas pozivam da ostanete do kraja, sledi uzbudljiv kulturno-umetnički program, a posle toga i jedna mala prigodna zakuska. I kao što bi rekao naš pokojni upravik, bog da mu dušu prosti, „Rad je stvorio čoveka, festivali su nas održali“. Živeli!

RADA: Živeo Festival mladosti!

Rada preuzima mikrofon.

RADA: Ja bih takođe da vas pozovem da svi obavezno ostanete do kraja programa. Pred kraj večerašnjeg programa prikazaćemo prvi pozorišni komad iz takmičarskog dela, jednu uzbudljivu narodnu tragikomendiju sa pevanjem i igranjem, pod naslovom „Kume, izgore ti kesa“, po tekstu i režiji Tomislava Radovanovića – Toleta, koji takođe glumi i glavnu ulogu u ovom komadu. Pre toga ćete imati priliku da vidite još zanimljivog programa, soliste, hor, orkestar, folklor, narodne igre, akrobacije... U nastavku sledi jedna divna pesma naše mladosti, koju će za vas izvesti naša lokalna zvezda - Marica Marković!

Rada se povlači, a na scenu izlazi Merilin, obučena kao partizanka. Lice joj je napaćeno, blede i umorno. Ispod očiju veliki sivi kolutovi. Zauzima mikrofona i počinje da peva solo, u duhu „Marilyn Monroe - Happy Birthday, Mr. President“.

MERILIN: *Po šumama i gorama
Naše zemlje ponosne
Idu čete partizana,
Slavu borbe pronose!*

*Neka znade dušman kleti
Da će kod nas slomit' vrat,
Prije ćemo mi umrijeti
Nego svoje zemlje dat'!*

Dok izgovara “Prije ćemo mi umrijeti”, ona malo zastane i suza joj sklizne niz obraz. Kad završi, nastavlja hor, pompezno uz pratnju muzike.

HOR: *Partizan sam tim se dičim
To ne može biti svak!
Umrijeti za slobodu
Može samo div junak.*

Muzika odlazi u kreščendo. Svetlo se utišava. Zamračenje.

KRAJ